

Dziennik Urzędowy L 391

Unii Europejskiej

Legislacja

Tom 49

Wydanie polskie

30 grudnia 2006

Spis treści

I Akty, których publikacja jest obowiązkowa

- ★ Rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiające zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych w działaniach prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego oraz zasady upowszechniania wyników badań (2007-2013) ⁽¹⁾ 1

II Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa

Rada

2006/969/WE:

- ★ Decyzja Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2007-2011) 19

(¹) Tekst mający znaczenie dla EOG.

I

(Akty, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1906/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 18 grudnia 2006 r.

ustanawiające zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych w działaniach prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego oraz zasady upowszechniania wyników badań (2007-2013)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 167 i art. 172 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Siódmy program ramowy został przyjęty decyzją nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotyczącą siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007-2013) ⁽⁴⁾. Komisja jest odpowiedzialna za realizację tego programu ramowego i jego programów szczegółowych, w tym za powiązane z nimi aspekty finansowe.

(2) Siódmy program ramowy jest realizowany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁵⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia finansowego ⁽⁶⁾ (dalej zwanym „przepisami wykonawczymi”).

(3) Siódmy program ramowy realizowany jest także zgodnie z przepisami w zakresie pomocy państwa, w szczególności przepisami dotyczącymi pomocy państwa na rzecz prac badawczo-rozwojowych, które stanowią obecnie wspólnotowe zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na badania i rozwój ⁽⁷⁾.

(4) Przetwarzanie poufnych danych podlega wszystkim odpowiednim przepisom wspólnotowym, w tym wewnętrznym przepisom instytucji, takim jak decyzja Komisji nr 2001/844/WE, EWWiS, Euratom z dnia 29 listopada 2001 r. zmieniająca jej regulamin wewnętrzny ⁽⁸⁾ w zakresie przepisów dotyczących bezpieczeństwa.

(5) Zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych powinny stanowić spójne, kompleksowe i przejrzyste ramy zapewniające możliwie najsprawniejszą realizację, uwzględniając potrzebę łatwego dostępu dla wszystkich uczestników poprzez uproszczone procedury, zgodnie z zasadą proporcjonalności.

(6) Zasady te powinny także ułatwiać wykorzystywanie własności intelektualnej stworzonej przez uczestnika, uwzględniając również sposób jego organizacji w skali międzynarodowej, przy zapewnieniu ochrony uzasadnionych interesów innych uczestników i Wspólnoty.

(7) Siódmy program ramowy powinien wspierać udział podmiotów z najbardziej oddalonych regionów Wspólnoty oraz możliwie szerokiego kręgu przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni wyższych, wraz z MŚP.

(8) Dla zachowania spójności i przejrzystości należy stosować definicję mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) zawartą w zaleceniu Komisji 2003/361/WE ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Opinia wydana w dniu 5 lipca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 203 z 25.8.2006, str. 1.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 30 listopada 2006 roku (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z 18 grudnia 2006 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 415 z 30.12.2006, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1, Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1248/2006 (Dz.U. L 227 z 19.8.2006, str. 3).

⁽⁷⁾ Dz.U. C 45 z 17.2.1996, str. 5.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 317 z 3.12.2001, str. 1. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją 2006/548/WE, Euratom (Dz.U. L 215 z 5.8.2006, str. 38).

⁽⁹⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 36.

- (9) Niezbędne jest ustanowienie minimalnych wymogów dotyczących udziału, zarówno zasad ogólnych, jak również odnoszących się do specjalnego charakteru działań pośrednich w ramach siódmego programu ramowego. Należy w szczególności określić zasady dotyczące liczby uczestników i ich siedziby.
- (10) Właściwe jest, aby każdy podmiot prawny miał możliwość udziału w programie, jeżeli spełnia minimalne wymogi. Udział wykraczający poza minimalne wymogi powinien zapewnić sprawną realizację przedmiotowego działania pośredniego.
- (11) Do udziału w siódmym programie ramowym zachęcane powinny być organizacje międzynarodowe, których działalność poświęcona jest rozwojowi współpracy w dziedzinie badań w Europie, i których członkami są w większości państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone.
- (12) Z decyzji Rady 2001/822/WE z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską („Decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (¹), wynika, iż podmioty prawne z krajów i terytoriów zamorskich kwalifikują się do udziału w siódmym programie ramowym.
- (13) Zgodnie z celami współpracy międzynarodowej, przewidzianej w szczególności w art. 164 i 170 Traktatu, zakłada się udział podmiotów prawnych z państw trzecich, jak również udział organizacji międzynarodowych. Należy jednakże wymagać, aby udział ten był uzasadniony zwiększonym wkładem wniesionym w ten sposób w osiągnięcie celów zakładanych przez siódmy program ramowy.
- (14) Zgodnie z wyżej wymienionymi celami konieczne jest określenie zasad i warunków przyznawania środków finansowych Wspólnoty uczestnikom działań pośrednich.
- (15) W interesie uczestników powinno zostać zapewnione skuteczne i płynne przejście z systemu obliczania kosztów stosowanego w szóstym programie ramowym. Proces monitorowania siódmego programu ramowego powinien zatem uwzględnić wpływ tej zmiany na budżet, w szczególności w odniesieniu do jej skutków w zakresie obciążeń administracyjnych nakładanych na uczestników.
- (16) W uzupełnieniu przepisów zawartych w rozporządzeniu finansowym i jego zasadach wykonawczych oraz w niniejszym rozporządzeniu, konieczne jest by Komisja określiła dalsze zasady i procedury dotyczące składania, oceny i wyboru wniosków oraz przyznania dotacji, jak również procedury odwoławcze dla uczestników. W szczególności powinny zostać określone zasady regulujące wykorzystanie pomocy niezależnych ekspertów.
- (17) W uzupełnieniu przepisów zawartych w rozporządzeniu finansowym i jego zasadach wykonawczych Komisja powinna określić dalsze zasady i procedury dotyczące oceny kondycji finansowej i sytuacji prawnej uczestników działań pośrednich prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego. Zasady te powinny zachować właściwą równowagę pomiędzy ochroną interesów finansowych Wspólnoty a uproszczeniem i ułatwieniem udziału podmiotów prawnych w siódmym programie ramowym.
- (18) W tym kontekście, rozporządzenie finansowe i zasady wykonawcze oraz rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (²) dotyczą między innymi ochrony interesów finansowych Wspólnoty, zwalczania nieprawidłowości i nadużyć finansowych, procedur odzyskiwania kwot należnych Komisji, wykluczania z procedur zawierania umów i przyznawania dotacji oraz związanych z tym kar, a także audytów, kontroli i inspekcji prowadzonych przez Komisję i Trybunał Obrachunkowy na podstawie art. 248 ust. 2 Traktatu.
- (19) Konieczne jest, aby wkład finansowy Wspólnoty dotarł do uczestników bez zbędnej zwłoki.
- (20) Zawierane dla każdego działania umowy powinny zawierać postanowienia w zakresie nadzoru oraz kontroli finansowej sprawowanych przez Komisję lub przez upoważniony przez nią podmiot, jak również postanowienia w zakresie audytów przeprowadzanych przez Trybunał Obrachunkowy i kontroli na miejscu przeprowadzanych przez Europejski Urząd ds. Nadużyć Finansowych (OLAF), zgodnie z procedurami ustanowionymi w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (³).
- (21) Komisja powinna monitorować zarówno działania pośrednie prowadzone w ramach siódmego programu ramowego, jak również siódmy program ramowy i jego programy szczegółowe. W celu zapewnienia skutecznego i spójnego monitorowania oraz oceny stanu realizacji działań pośrednich Komisja powinna ustanowić i utrzymywać odpowiedni system informacyjny.
- (22) Siódmy program ramowy powinien odzwierciedlać i propagować ogólne zasady przewidziane w Europejskiej Karcie Naukowca i w Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (⁴), przy poszanowaniu ich dobrowolnego charakteru.
- (23) Zasady dotyczące upowszechniania wyników badań powinny zapewnić, że tam gdzie jest to właściwe uczestnicy chronią własność intelektualną powstałą w trakcie działań oraz wykorzystują i upowszechniają wyniki badań.

(¹) Dz.U. L 314 z 30.11.2001, str. 1.

(²) Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

(³) Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

(⁴) Dz.U. L 75 z 22.3.2005, str. 67.

- (24) Respektując prawa właścicieli własności intelektualnej, zasady te powinny być sformułowane w taki sposób, aby zapewnić uczestnikom oraz, w odpowiednich przypadkach, ich podmiotom stowarzyszonym mającym siedzibę w państwie członkowskim lub kraju stowarzyszonym, dostęp do informacji wnoszonych przez nich do projektu, a także do wiedzy powstającej w wyniku prac badawczych prowadzonych w ramach projektu, w zakresie niezbędnym do prowadzenia prac badawczych lub do wykorzystania powstałej w ich wyniku wiedzy.
- (25) Odstępuje się od ustanowionego w szóstym programie ramowym wymogu przejścia przez niektórych uczestników odpowiedzialności finansowej za swoich partnerów w ramach tego samego konsorcjum. W tym kontekście powinien zostać utworzony fundusz gwarancyjny dla uczestników zarządzany przez Komisję dla pokrycia należnych, ale niezwróconych przez partnerów kwot. Takie podejście przyczyni się do uproszczenia i ułatwi udział zwłaszcza MŚP, przy zabezpieczeniu interesów finansowych Wspólnoty w sposób właściwy dla siódmego programu ramowego.
- (26) Wkłady Wspólnoty do wspólnego przedsięwzięcia lub każdej innej struktury utworzonej na podstawie art. 171 Traktatu, lub wkłady Wspólnoty na podstawie art. 169 Traktatu nie są objęte zakresem zastosowania niniejszego rozporządzenia.
- (27) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- (28) Wspólnota może przyznać dotację Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu (EBI) w celu wspierania inwestycji sektora prywatnego w kwalifikujące się do wsparcia duże europejskie przedsięwzięcia w dziedzinie BRT, poprzez zwiększenie możliwości EBI w zakresie zarządzania ryzykiem, umożliwiając tym samym (i) zwiększenie wielkości pożyczek EBI na określonym poziomie ryzyka oraz (ii) finansowanie europejskich przedsięwzięć w dziedzinie BRT objętych większym ryzykiem, niż byłoby to możliwe bez takiego wsparcia Wspólnoty.
- (29) Wspólnota może zapewnić wsparcie finansowe, przewidziane w rozporządzeniu finansowym, między innymi w następującej postaci:
- zamówienia publicznego, w postaci określonej umownie ceny za towary lub usługi, które zostały wybrane w drodze przetargu;
 - dotacji;
 - członkostwa w organizacji, która pobiera składki członkowskie;
 - wynagrodzeń dla niezależnych ekspertów w rozumieniu art. 17 niniejszego rozporządzenia,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych, uczelni wyższych i innych podmiotów prawnych w działaniach podejmowanych przez jednego lub więcej uczestników przy wykorzystaniu systemów finansowania określonych w załączniku III część a) do decyzji nr 1982/2006/WE, zwanych dalej „działaniami pośrednimi”.

Określa ono także zasady, zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego oraz przepisami wykonawczymi, dotyczące wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz uczestników działań pośrednich prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego.

W odniesieniu do wyników badań prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady ujawniania nowej wiedzy poprzez wszelkie stosowne środki, za wyjątkiem ujawniania, które wynika z formalności związanych z ochroną tej nowej wiedzy; obejmuje to publikację nowej wiedzy przy pomocy dowolnego nośnika, zwane dalej „upowszechnianiem”.

Ponadto niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady bezpośredniego lub pośredniego wykorzystywania nowej wiedzy w dalszej działalności badawczej nieobjętej danym działaniem pośrednim, lub w celu opracowania, stworzenia i wprowadzenia do obrotu produktu lub procesu, lub w celu stworzenia i świadczenia usługi, zwane dalej „wykorzystaniem”.

Zarówno w odniesieniu do nowej, jak i do istniejącej wiedzy niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady dotyczące związanych z nią licencji i praw użytkownika, zwane dalej „prawami dostępu”.

Artykuł 2

Definicje

Oprócz definicji zawartych w rozporządzeniu finansowym i przepisach wykonawczych, na użytek niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają następujące definicje:

- „podmiot prawny” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną utworzoną na mocy prawa krajowego, obowiązującego w miejscu jej siedziby, lub na mocy prawa wspólnotowego lub prawa międzynarodowego, która posiada osobowość prawną oraz zdolność do czynności prawnych. W przypadku osób fizycznych odniesienie do siedziby uznaje się za odniesienie do ich miejsca zamieszkania;

- 2) „podmiot powiązany” oznacza podmiot prawny znajdujący się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą uczestnika lub pod tą samą bezpośrednią lub pośrednią kontrolą co uczestnik, przy czym kontrola ta ma jedną z form określonych w art. 6 ust. 2;
- 3) „sprawiedliwe i rozsądne warunki” oznaczają odpowiednie warunki, w tym możliwe warunki finansowe, uwzględniające szczególne okoliczności wniosku o prawa dostępu, np. rzeczywistą lub potencjalną wartość nowej lub istniejącej wiedzy, której dotyczy wniosek o prawa dostępu lub zakres, czas trwania lub inne cechy jej przewidzianego zastosowania;
- 4) „nowa wiedza” oznacza wyniki, w tym informacje, niezależnie od tego, czy mogą one zostać objęte ochroną, czy też nie, uzyskane w ramach danego działania pośredniego. Wyniki te obejmują prawa autorskie i pokrewne, prawa do wzorów przemysłowych, prawa patentowe, prawa do odmian roślin lub podobne formy ochrony prawnej;
- 5) „istniejąca wiedza” oznacza informacje, które są własnością uczestników przed ich przystąpieniem do umowy o dotację, jak również prawa autorskie i pozostałe prawa własności intelektualnej odnoszące się do tych informacji, w przypadku których wnioski o ich ochronę zostały złożone przez uczestników przed ich przystąpieniem do umowy o dotację, i które są potrzebne do przeprowadzenia działania pośredniego lub wykorzystania wyników takiego działania;
- 6) „uczestnik” oznacza podmiot prawny wnoszący wkład w działanie pośrednie i posiadający prawa i obowiązki względem Wspólnoty na mocy niniejszego rozporządzenia;
- 7) „organizacja badawcza” oznacza podmiot prawny ustanowiony jako organizacja o charakterze niezarobkowym, której jednym z głównych celów jest prowadzenie działalności w zakresie badań lub rozwoju technologicznego;
- 8) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest państwem członkowskim;
- 9) „państwo stowarzyszone” oznacza państwo trzecie, które jest stroną umowy międzynarodowej ze Wspólnotą, na mocy której, lub na podstawie której, wnosi ono wkład finansowy do całości lub części siódmego programu ramowego;
- 10) „organizacja międzynarodowa” oznacza organizację międzyrządową, inną niż Wspólnota, posiadającą osobowość prawną na mocy międzynarodowego prawa publicznego, jak również każdą specjalną agencję utworzoną przez tego rodzaju organizację międzynarodową;
- 11) „międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim” oznacza organizację międzynarodową, której większość członków stanowią państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone, i której głównym celem jest wspieranie współpracy naukowej i technologicznej w Europie;
- 12) „partnerski kraj współpracy międzynarodowej” oznacza państwo trzecie, które Komisja Europejska klasyfikuje w grupie państw o niskich dochodach, dolnej strefie dochodów średnich lub górnej strefie dochodów średnich, i które zostało wymienione jako takie w programach prac;
- 13) „organ publiczny” oznacza dowolny podmiot prawny ustanowiony w tej formie na podstawie krajowego prawa publicznego lub organizację międzynarodową;
- 14) „MŚP” oznacza mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE w wersji z dnia 6 maja 2003 r.;
- 15) „program prac” oznacza plan przyjęty przez Komisję w celu realizacji programu szczegółowego określonego w art. 3 decyzji nr 1982/2006/WE;
- 16) „systemy finansowania” oznaczają wspólnotowe mechanizmy finansowania działań pośrednich przewidziane w załączniku III część a) do decyzji nr 1982/2006/WE;
- 17) „określone grupy” oznaczają beneficjentów „badań na rzecz określonych grup”, o których mowa w programie szczegółowym lub programie pracy;
- 18) „podmiot BRT” oznacza podmiot prawny prowadzący w ramach systemów finansowania działalność w zakresie badań lub rozwoju technologicznego na rzecz określonych grup, określonych w załączniku III do decyzji nr 1982/2006/WE.

Artykuł 3

Poufność

Z zastrzeżeniem warunków określonych w umowie o dotację, w akcie nominacji lub w umowie, Komisja oraz uczestnicy zachowują poufność wszelkich przekazanych im danych, wiedzy i dokumentów określonych jako poufne.

ROZDZIAŁ II

UDZIAŁ

SEKCJA 1

Wymogi minimalne

Artykuł 4

Zasady ogólne

1. Przedsiębiorstwa, uczelnie wyższe, ośrodki badawcze lub inne podmioty prawne, niezależnie od tego, czy mają siedzibę w państwie członkowskim, państwie stowarzyszonym lub państwie trzecim, mogą uczestniczyć w działaniach pośrednich pod warunkiem, że spełniają minimalne wymogi określone w niniejszym rozdziale, w tym określone na podstawie art. 12 wymogi dodatkowe.

Jednakże w przypadku działań pośrednich, o których mowa w art. 5 ust. 1, art. 7, 8 lub 9, w przypadku których możliwe jest spełnienie minimalnych wymogów także bez udziału podmiotu prawnego mającego siedzibę w państwie członkowskim, musi przyczyniać się to do lepszego osiągnięcia celów określonych w art. 163 i 164 Traktatu.

2. Wspólne Centrum Badawcze Komisji, zwane dalej „WCB”, może uczestniczyć w działaniach pośrednich na tych samych zasadach i mając te same prawa i obowiązki, co podmiot prawny mający siedzibę w państwie członkowskim.

Artykuł 5

Wymogi minimalne

1. W przypadku działań pośrednich zastosowanie mają następujące minimalne wymogi:

- a) minimalna liczba uczestników wynosi trzy podmioty prawne, z których każdy musi mieć siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym, przy czym podmioty te nie muszą mieć siedziby w różnych państwach członkowskich lub państwach stowarzyszonych;
- b) wszystkie trzy podmioty prawne muszą być od siebie niezależne w rozumieniu art. 6.

2. Dla spełnienia kryteriów ust. 1 lit. a), jeżeli jednym z uczestników jest WCB lub międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim lub podmiot utworzony na mocy prawa wspólnotowego, uważa się, że podmiot taki ma siedzibę w innym państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym niż pozostali uczestnicy tego samego działania pośredniego.

Artykuł 6

Niezależność

1. Dwa podmioty prawne są uważane za niezależne od siebie, jeżeli jeden z nich nie znajduje się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą drugiego, lub jeżeli obydwa podmioty nie są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez trzeci podmiot prawny.

2. Do celów ust. 1 kontrola może w szczególności wynikać z:

- a) bezpośredniego lub pośredniego posiadania udziału przekraczającego 50 % wartości nominalnej kapitału zakładowego przedmiotowego podmiotu prawnego, lub większości praw głosu akcjonariuszy lub wspólników tego podmiotu;
- b) bezpośredniego lub pośredniego posiadania faktycznych lub prawa uprawnień decyzyjnych w przedmiotowym podmiocie prawnym.

3. Następujące związki między podmiotami prawnymi nie są uważane same w sobie za ustanawiające stosunek kontroli:

- a) ta sama publiczna spółka inwestycyjna, ten sam inwestor instytucjonalny lub ta sama spółka kapitału podwyższonego ryzyka posiada bezpośredni lub pośredni udział przekraczający 50 % wartości nominalnej kapitału zakładowego, lub większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników;
- b) ten sam organ publiczny jest właścicielem przedmiotowych podmiotów prawnych lub podlegają one jego nadzorowi.

Artykuł 7

Działania pośrednie dotyczące szczegółowych inicjatyw w zakresie współpracy przeznaczonych dla krajów partnerskich współpracy międzynarodowej

W przypadku projektów dotyczących szczegółowych działań w zakresie współpracy przeznaczonych dla krajów partnerskich współpracy międzynarodowej, określonych w programie prac, zastosowanie mają następujące wymogi minimalne:

- a) minimalna liczba uczestników wynosi cztery podmioty prawne;
- b) przynajmniej dwa podmioty prawne, o których mowa w lit. a), muszą mieć siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym, ale nie mogą mieć siedziby w tym samym państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym;
- c) przynajmniej dwa podmioty prawne, o których mowa w lit. a), muszą mieć siedzibę w krajach partnerskich współpracy międzynarodowej, ale nie mogą mieć siedziby w tym samym kraju partnerskim, chyba że w programie prac określono inaczej;
- d) wszystkie cztery podmioty prawne, o których mowa w lit. a), muszą być od siebie niezależne w rozumieniu art. 6.

Artykuł 8

Działania koordynacyjne i wspierające oraz szkolenie naukowców i rozwój ich kariery

W przypadku działań koordynacyjnych i wspierających oraz działań na rzecz szkolenia naukowców i rozwoju ich kariery minimalnym wymogiem jest udział przynajmniej jednego podmiotu prawnego.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania w przypadku działań, których celem jest koordynacja działań badawczych.

Artykuł 9

Projekty badań pionierskich

W przypadku działań pośrednich wspierających projekty badań pionierskich inspirowane przez naukowców, finansowanych w ramach Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, wymagany jest udział przynajmniej jednego podmiotu prawnego mającego siedzibę w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym.

Artykuł 10

Pojedynczy uczestnik działań

Jeśli minimalne wymogi udziału w działaniu pośrednim są spełnione przez szereg podmiotów prawnych, które wspólnie utworzyły jeden podmiot prawny, może on być wyłącznym uczestnikiem działania pośredniego pod warunkiem, że ma on siedzibę w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym.

Artykuł 11

Organizacje międzynarodowe i podmioty prawne mające siedzibę w państwach trzecich

Udział w działaniach pośrednich organizacji międzynarodowych i podmiotów prawnych mających siedzibę w państwach trzecich jest możliwy pod warunkiem spełnienia przez pozostałych uczestników minimalnych wymogów określonych w niniejszym rozdziale, jak również wszelkich wymogów określonych w programach szczegółowych lub odpowiednich programach prac.

Artykuł 12

Wymogi dodatkowe

Oprócz minimalnych wymogów określonych w niniejszym rozdziale, programy szczegółowe lub programy prac mogą określać wymogi w zakresie minimalnej liczby uczestników.

W programach tych mogą również zostać ustanowione, odpowiednio do charakteru i celów działania pośredniego, dodatkowe wymogi w odniesieniu do rodzaju uczestników oraz, w odpowiednich przypadkach, ich siedziby.

SEKCJA 2

Procedury

Podsekcja 1

Zaproszenia do składania wniosków

Artykuł 13

Zaproszenia do składania wniosków

1. Komisja publikuje zaproszenia do składania wniosków w sprawie działań pośrednich zgodnie z wymogami ustanowionymi w odpowiednich programach szczegółowych i programach prac, które mogą one obejmować zaproszenia przeznaczone dla określonych grup, takich jak MŚP.

Oprócz wymogów w zakresie rozpowszechniania określonych w zasadach wykonawczych Komisja publikuje zaproszenia do składania wniosków na stronach internetowych siódmego programu ramowego, poprzez specjalne kanały informacyjne oraz poprzez krajowe punkty kontaktowe utworzone przez państwa członkowskie i państwa stowarzyszone.

2. W stosownych przypadkach Komisja zaznacza w zaproszeniu do składania wniosków, że uczestnicy nie muszą zawierać umowy konsorcyjnej.

3. Zaproszenia do składania wniosków muszą zawierać jasno sprecyzowane cele tak, aby wnioskodawcy nie składali niepotrzebnie wniosków.

Artykuł 14

Odstępstwa

Komisja nie publikuje zaproszeń do składania wniosków w przypadku:

- a) działań koordynacyjnych i wspierających prowadzonych przez podmioty prawne wymienione w programach szczegółowych lub, jeżeli program szczegółowy zgodnie z przepisami wykonawczymi pozwala na takie określenie beneficjentów, w programach prac;
- b) działań koordynacyjnych i wspierających w postaci zakupu towarów lub usług, które podlegają przepisom rozporządzenia finansowego dotyczącym zamówień publicznych;
- c) działań koordynacyjnych i wspierających związanych z wyznaczaniem niezależnych ekspertów;
- d) innych działań, jeśli jest to przewidziane w rozporządzeniu finansowym lub w przepisach wykonawczych.

Podsekcja 2

Ocena i wybór wniosków oraz przyznanie dotacji

Artykuł 15

Ocena i wybór wniosków, przyznanie dotacji

1. Komisja ocenia wszystkie wnioski złożone w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków na podstawie zasad oceny oraz kryteriów wyboru i przyznania dotacji, określonych w programie szczegółowym oraz w programie prac.

- a) W przypadku programów szczegółowych „Współpraca” i „Możliwości” obowiązują następujące kryteria:
 - doskonałość naukowa lub techniczna,
 - znaczenie dla celów powyższych programów szczegółowych,
 - potencjalny wpływ poprzez wspieranie rozwoju, upowszechnianie i wykorzystywanie wyników projektów,
 - jakość i skuteczność realizacji i zarządzania.
- b) W przypadku programu „Ludzie” obowiązują następujące kryteria:
 - doskonałość naukowa lub techniczna,
 - znaczenie dla celów tego programu szczegółowego,
 - jakość i zdolność wnioskodawców (naukowców/organizacji) do realizacji projektu oraz ich potencjał dalszego rozwoju,
 - jakość zaproponowanego działania pod względem szkolenia naukowców lub transferu wiedzy;

c) W przypadku badań pionierskich prowadzonych w ramach programu „Pomysły” stosowane jest wyłącznie kryterium doskonałości. Dla działań koordynacyjnych i wspierających można stosować kryteria odnoszące się do projektów.

W tych ramach programy prac określają kryteria oceny i wyboru oraz mogą zawierać dodatkowe wymagania, wagi i progi lub określać dalsze szczegóły dotyczące stosowania tych kryteriów.

2. Nie są wybierane wnioski, które naruszają podstawowe zasady etyczne lub które nie spełniają warunków wymienionych w programie szczegółowym, programie prac lub w zaproszeniu do składania wniosków. Takie wnioski mogą w dowolnym czasie zostać wyłączone z procedur oceny, wyboru lub przyznania dotacji.

3. Wnioski klasyfikowane są w kolejności odpowiadającej wynikom oceny. Decyzje o przyznaniu finansowania podejmowane są na podstawie tej klasyfikacji.

Artykuł 16

Procedury składania, oceny i wyboru wniosków oraz przyznania dotacji

1. Jeśli zaproszenie do składania wniosków przewiduje dwuetapową procedurę oceny, ocenie w drugim etapie poddawane są jedynie te wnioski, które pomyślnie przeszły przez pierwszy etap na podstawie oceny dokonanej w oparciu o ograniczony zestaw kryteriów.

2. Jeśli zaproszenie do składania wniosków przewiduje dwuetapową procedurę składania wniosków, jedynie ci wnioskodawcy, których wnioski spełniają kryteria oceny określone dla pierwszego etapu, wzywani są do złożenia pełnego wniosku w drugim etapie.

Wszyscy wnioskodawcy są niezwłocznie informowani o wynikach pierwszego etapu oceny.

3. Komisja przyjmuje i publikuje zasady dotyczące procedury składania wniosków oraz powiązanych procedur oceny, wyboru i przyznawania dotacji oraz publikuje wskazówki dla wnioskodawców zawierające wytyczne dla oceniających. W szczególności Komisja ustanawia szczegółowe zasady dwuetapowej procedury składania wniosków (w tym zasady dotyczące zakresu i charakteru wniosku w pierwszym etapie oraz pełnego wniosku w drugim etapie) oraz zasady dwuetapowej procedury oceny wniosków.

Komisja dostarcza informacje i określa procedury odwoławcze dla wnioskodawców.

4. Komisja przyjmuje oraz publikuje przepisy służące zapewnieniu jednolitej weryfikacji istnienia, statusu prawnego i zdolności finansowej uczestników działań pośrednich.

Komisja nie powtarza takiej weryfikacji, chyba że zmieniła się sytuacja danego uczestnika.

Artykuł 17

Powoływanie niezależnych ekspertów

1. Komisja powołuje niezależnych ekspertów uczestniczących w ocenie wniosków.

W odniesieniu do działań koordynacyjnych i wspierających, o których mowa w art. 14, niezależni eksperci są powoływani wyłącznie w przypadku, gdy Komisja uzna to za właściwe.

2. Niezależni eksperci są wybierani na podstawie umiejętności i wiedzy stosownych do powierzonych im zadań. W przypadkach gdy niezależni eksperci mają do czynienia z informacjami niejawnymi, do ich powołania konieczne jest odpowiednie poświadczenie bezpieczeństwa osobowego.

Niezależni eksperci są przedstawiani i wybierani na podstawie zaproszeń do składania wniosków przez indywidualne osoby oraz zaproszeń kierowanych do właściwych organizacji, takich jak krajowe agencje badawcze, instytucje badawcze lub przedsiębiorstwa w celu sporządzenia list odpowiednich kandydatów.

Komisja może, jeśli uzna to za właściwe, wybrać posiadające odpowiednie umiejętności osoby spoza tych list.

Przy powoływaniu grup niezależnych ekspertów należy we właściwy sposób zapewnić rozsądną równowagę płci w składzie grup.

W przypadku projektów badań pionierskich Komisja powołuje ekspertów na podstawie wniosku Rady Naukowej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych.

3. Powołując niezależnego eksperta Komisja podejmuje wszelkie niezbędne kroki w celu zagwarantowania, że ekspert ten nie znajduje się w konflikcie interesów w odniesieniu do spraw, w związku z którymi wymagana jest jego opinia.

4. Komisja przyjmuje wzór aktu powołania, zwany dalej „powołaniem”, zawierający oświadczenie, że niezależny ekspert nie znajduje się w żadnym konflikcie interesów w chwili jego powołania i że zobowiązuje się on do powiadomienia Komisji o przypadku zaistnienia jakiegokolwiek konfliktu interesów w trakcie sporządzania przez niego opinii lub pełnienia obowiązków. Komisja zawiera porozumienie o powołaniu między Wspólnotą i każdym niezależnym ekspertem.

5. Raz w roku Komisja publikuje, za pomocą wszelkich odpowiednich nośników, listę niezależnych ekspertów, którzy uczestniczyli w siódmym programie ramowym i poszczególnych programach szczegółowych.

Podsekcja 3

Realizacja działań i umowy o dotację

Artykuł 18

Kwestie ogólne

1. Uczestnicy realizują działanie pośrednie i podejmują w tym celu wszystkie konieczne i uzasadnione kroki. Uczestnicy tego samego działania pośredniego realizują prace przy solidarnej odpowiedzialności wobec Wspólnoty.
2. Na podstawie wzoru, o którym mowa w art. 19 ust. 8, i przy uwzględnieniu specyfiki danego systemu finansowania, Komisja sporządza umowę o dotację między Wspólnotą i uczestnikami.
3. Uczestnicy nie mogą podejmować żadnych zobowiązań niezgodnych z umową o dotację.
4. Jeśli uczestnik nie wypełnia swoich zobowiązań dotyczących realizacji działania pośredniego od strony technicznej, pozostali uczestnicy wypełniają zobowiązania wynikające z umowy o dotację bez dodatkowego wkładu Wspólnoty, chyba że Komisja wyraźnie zwolni ich z tego obowiązku.
5. Jeżeli realizacja działania jest niemożliwa, lub jeżeli uczestnicy nie wypełniają swojego zobowiązania do jego realizacji, Komisja zapewnia zakończenie działania.
6. Uczestnicy zapewniają, by Komisja była informowana o wszelkich zdarzeniach, które mogą mieć wpływ na realizację działania pośredniego lub na interesy Wspólnoty.
7. Jeśli zostało to przewidziane w umowie o dotację uczestnicy mogą zlecać osobom trzecim przeprowadzenie pewnych prac na zasadzie podwykonawstwa.
8. Komisja określa procedury odwoławcze dla uczestników.

Artykuł 19

Ogólne postanowienia umów o dotację

1. Umowa o dotację określa prawa i obowiązki uczestników względem Wspólnoty, zgodnie z decyzją nr 1982/2006/WE, niniejszym rozporządzeniem, rozporządzeniem finansowym i przepisami wykonawczymi oraz zgodnie z ogólnymi zasadami prawa wspólnotowego.

Umowa o dotację określa również, zgodnie z wyżej wymienionymi warunkami, prawa i obowiązki podmiotów prawnych, które status uczestnika uzyskały w trakcie trwania działania pośredniego.

2. W odpowiednich przypadkach umowa o dotację określa, jaka część wkładu finansowego Wspólnoty opiera się na zasadzie zwrotu kwalifikujących się kosztów, a jaka część opiera się na stawkach zryczałtowanych (w tym skali kosztów jednostkowych) lub płatności ryczałtowych.

3. Umowa o dotację określa, jakie zmiany w składzie konsorcjum wymagają uprzedniej publikacji zaproszenia do składania wniosków.

4. Umowa o dotację wymaga składania Komisji okresowych sprawozdań z postępu prac dotyczących realizacji przedmiotowego działania pośredniego.

5. W odpowiednich przypadkach umowa o dotację może stanowić, że Komisja musi zostać z góry powiadomiona o każdym planowanym przeniesieniu prawa własności do nowej wiedzy na stronę trzecią.

6. Jeżeli umowa o dotację wymaga od uczestników przeprowadzenia działań, z których korzyści odnosi strona trzecia, uczestnicy podają to do publicznej wiadomości oraz określają, oceniają i wybierają stronę trzecią w sposób przejrzysty, sprawiedliwy i bezstronny. Jeżeli zostało to przewidziane w programie prac, umowa o dotację określa kryteria wyboru strony trzeciej. Komisja zastrzega sobie prawo zgłoszenia sprzeciwu wobec wyboru strony trzeciej.

7. Umowa o dotację może określać terminy dokonywania przez uczestników powiadomień, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.

8. Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, opracowuje wzór umowy o dotację. Jeżeli wystąpi konieczność wprowadzenia znacznych zmian do wzoru umowy o dotację, Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, dokonuje odpowiednich zmian.

9. Wzór umowy o dotację uwzględnia ogólne zasady zawarte w Europejskiej Karcie Naukowca oraz w Kodeksie postępowania przy rekrutacji naukowców. Uwzględnia on również, o ile jest to uzasadnione, synergie z wszystkimi poziomami kształcenia; gotowość i możliwość wspierania dialogu i dyskusji o zagadnieniach naukowych i wynikach badań z szerokimi kręgami społeczeństwa, wykraczającymi poza środowisko naukowe; działania mające na celu zwiększenie udziału oraz wzmocnienie roli kobiet w badaniach; oraz działania dotyczące społeczno-ekonomicznych aspektów badań naukowych.

10. Wzór umowy o dotację zawiera postanowienia o nadzorze i kontroli finansowej sprawowanej przez Komisję lub upoważnionych przez nią przedstawicieli oraz przez Trybunał Obrachunkowy.

Artykuł 20

Przepisy dotyczące praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania

1. Umowa o dotację określa prawa i obowiązki uczestników w zakresie praw dostępu, wykorzystania i upowszechniania, o ile te prawa i obowiązki te nie zostały określone w niniejszym rozporządzeniu.

W tym celu umowa o dotację zawiera wymóg przedłożenia Komisji planu wykorzystania i upowszechniania nowej wiedzy.

2. Umowa o dotację może określać, pod jakimi warunkami uczestnicy mogą sprzeciwić się przeprowadzeniu przez określonych, upoważnionych przedstawicieli Komisji audytu technologicznego dotyczącego wykorzystania i upowszechniania nowej wiedzy.

Artykuł 21

Przepisy dotyczące rozwiązania umowy

Umowa o dotację precyzuje powody jej częściowego lub całkowitego rozwiązania, w szczególności z powodu naruszenia niniejszego rozporządzenia, braku odpowiednich wyników lub naruszenia warunków umowy, jak również konsekwencje naruszeń ze strony jednego z uczestników dla pozostałych uczestników.

Artykuł 22

Przepisy szczególne

1. W przypadku działań pośrednich wspierających istniejącą infrastrukturę badawczą oraz, tam gdzie jest to właściwe, nowe infrastruktury badawcze, umowa o dotację może zawierać postanowienia szczególne dotyczące poufności, obwieszczenia, praw dostępu oraz zobowiązań, które to postanowienia mogą dotyczyć użytkowników infrastruktury.

2. W przypadku działań pośrednich wspierających szkolenie naukowców i rozwój ich kariery, umowa o dotację może zawierać postanowienia szczególne dotyczące poufności, praw dostępu oraz zobowiązań, odnoszące się do naukowców czerpiących korzyści z działania.

3. W przypadku działań pośrednich w dziedzinie badań dotyczących bezpieczeństwa, umowa o dotację może zawierać postanowienia szczególne, dotyczące w szczególności zmian składu konsorcjum, poufności, informacji niejawnych, informowania państw członkowskich, upowszechniania, praw dostępu oraz przeniesienia praw własności i wykorzystania nowej wiedzy.

4. W stosownych przypadkach umowa o dotację dla działań pośrednich związanych z kwestiami bezpieczeństwa, innych niż wymienione w ust. 3, może również zawierać tego rodzaju postanowienia szczególne.

5. W przypadku badań pionierskich, umowa o dotację może określać postanowienia szczególne dotyczące upowszechniania.

Artykuł 23

Podpisanie i przystąpienie

Umowa o dotację wchodzi w życie po podpisaniu przez koordynatora i Komisję.

Umowa ma zastosowanie do każdego uczestnika, który formalnie do niej przystąpił.

Podsekcja 4

Konsorcja

Artykuł 24

Umowy konsorcyjne

1. Jeżeli zaproszenie do składania wniosków nie stanowi inaczej, wszyscy uczestnicy działania pośredniego zawierają umowę, zwaną dalej „umową konsorcijną”, w celu uregulowania, między innymi, następujących kwestii:

- a) wewnętrznej organizacji konsorcjum;
- b) podziału wkładu finansowego Wspólnoty;
- c) zasad dotyczących upowszechniania, wykorzystania oraz praw dostępu dodatkowych w stosunku do określonych w rozdziale III, jak również postanowień umowy o dotację;
- d) rozstrzygania sporów wewnętrznych, w tym przypadków nadużycia uprawnień;
- e) uzgodnień między uczestnikami dotyczących odpowiedzialności, odszkodowań i poufności.

2. Komisja ustanawia i publikuje wytyczne w sprawie głównych kwestii, które mogą być przedmiotem ustaleń uczestników w ramach umów konsorcyjnych, łącznie z postanowieniami dotyczącymi propagowania udziału MŚP.

Artykuł 25

Koordinator

1. Podmioty prawne pragnące uczestniczyć w działaniu pośrednim wyznaczają ze swego kręgu jednego uczestnika, który pełni rolę koordynatora i podejmuje następujące działania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, rozporządzeniem finansowym i przepisami wykonawczymi oraz umową o dotację:

- a) monitoruje przestrzeganie zobowiązań przez uczestników działania pośredniego;
- b) weryfikuje, czy podmioty prawne określone w umowie o dotację spełniają formalne warunki przystąpienia do umowy o dotację;
- c) otrzymuje wkład finansowy Wspólnoty i dokonuje jego podziału zgodnie z postanowieniami umowy konsorcyjnej i umowy o dotację;

- d) prowadzi dokumentację i księgi rachunkowe związane z wkładem finansowym Wspólnoty oraz informuje Komisję o jego podziale zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. b) i art. 36;
- e) pełni rolę pośrednika zapewniającego sprawną i prawidłową komunikację między uczestnikami oraz składa regularne sprawozdania z postępów prac uczestnikom i Komisji.
2. Koordynator zostaje określony w umowie o dotację.
3. Powołanie nowego koordynatora wymaga pisemnej zgody Komisji.

Artykuł 26

Zmiany w składzie konsorcjum

1. Uczestnicy działania pośredniego mogą zgodzić się na przystąpienie nowego uczestnika do konsorcjum lub wykluczenie uczestnika z konsorcjum zgodnie z odpowiednimi postanowieniami umowy konsorcyjnej.
2. Każdy podmiot prawny, który przyłącza się do trwającego działania, przystępuje do umowy o dotację.
3. W konkretnych przypadkach, jeżeli przewiduje to umowa o dotację, konsorcjum publikuje zaproszenie do składania wniosków i powszechnie o nim informuje, wykorzystując określone nośniki informacji, przede wszystkim strony internetowe siódmego programu ramowego, prasę specjalistyczną, broszury oraz krajowe punkty kontaktowe utworzone przez państwa członkowskie i państwa stowarzyszone.

Konsorcjum ocenia oferty na podstawie kryteriów, które były stosowane przy rozpoczęciu działania pośredniego, i z pomocą niezależnych ekspertów powołanych przez konsorcjum zgodnie z zasadami określonymi odpowiednio w art. 15 i 17.

4. Konsorcjum powiadamia Komisję o wszelkich proponowanych zmianach w swoim składzie; Komisja może wnieść sprzeciw w ciągu 45 dni od daty otrzymania powiadomienia.

Zmiany w składzie konsorcjum w związku z propozycjami innych zmian w umowie o dotację, które nie są bezpośrednio związane ze zmianą składu, wymagają pisemnej zgody Komisji.

Podsekcja 5

Monitorowanie i ocena programów i działań pośrednich oraz przekazywanie informacji

Artykuł 27

Monitorowanie i ocena

1. Komisja monitoruje realizację działań pośrednich na podstawie okresowych sprawozdań z postępu prac składanych zgodnie z art. 19 ust. 4.

W szczególności Komisja monitoruje realizację planu wykorzystania i upowszechniania nowej wiedzy, składanego zgodnie z art. 20 ust. 1 akapit drugi.

W tym celu Komisja może skorzystać z pomocy niezależnych ekspertów powołanych zgodnie z art. 17.

2. Komisja tworzy i utrzymuje system informacji umożliwiający skuteczne i spójne monitorowanie działań w ramach całego siódmego programu ramowego.

Z zastrzeżeniem art. 3 Komisja publikuje korzystając z odpowiednich mediów informacje o finansowanych projektach.

3. Monitorowanie i ocena, o których mowa w art. 7 decyzji nr 1982/2006/WE, obejmują aspekty dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności kwestie dotyczące MŚP, oraz kwestię wpływu zmian w systemie obliczania kosztów w porównaniu do szóstego programu ramowego na budżet oraz na obciążenia administracyjne dla uczestników.

4. Zgodnie z art. 17 Komisja mianuje niezależnych ekspertów uczestniczących w ocenach wymaganych w siódmym programie ramowym i programach szczegółowych oraz, w razie potrzeby, w ocenie wcześniejszych programów ramowych.

5. Komisja może ponadto tworzyć grupy niezależnych ekspertów, powoływanych zgodnie z art. 17, jako doradców do spraw opracowania i realizacji wspólnotowej polityki w dziedzinie badań naukowych.

Artykuł 28

Udostępnianie informacji

1. Z należywym uwzględnieniem art. 3 Komisja udostępnia państwom członkowskim lub państwom stowarzyszonym na ich wnioski posiadane przez nią użyteczne informacje dotyczące nowej wiedzy, która jest wynikiem prac prowadzonych w ramach działania pośredniego, pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki:

- a) informacje te są istotne dla polityki publicznej;
- b) uczestnicy nie przedstawili należyście uzasadnionych i wystarczających powodów dla niedostępności tych informacji.

2. W żadnych okolicznościach udostępnienie informacji zgodnie z ust. 1 nie przenosi praw lub zobowiązań Komisji lub uczestników na odbiorcę informacji.

Jednakże dopóki informacje te nie zostaną upublicznione lub udostępnione przez uczestników, lub nie zostaną przekazane Komisji bez zastrzeżenia ich poufności, odbiorca informacji traktuje je jako poufne.

SEKCJA 3

Wkład finansowy Wspólnoty

Podsekcja 1

Kwalifikowanie do finansowania oraz formy dotacji

Artykuł 29

Kwalifikowanie do finansowania

1. Niżej wymienione podmioty prawne uczestniczące w działaniu pośrednim mogą otrzymać wsparcie finansowe Wspólnoty:

- a) podmioty prawne, które mają siedzibę w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym, lub które zostały utworzone na mocy prawa wspólnotowego;
- b) organizacje międzynarodowe o znaczeniu europejskim;
- c) podmioty prawne, które mają siedzibę w kraju partnerskim współpracy międzynarodowej.

2. W przypadku udziału organizacji międzynarodowych, innych niż organizacje międzynarodowe o znaczeniu europejskim, lub podmiotów prawnych mających siedzibę w państwie trzecim innym niż państwo stowarzyszone lub kraj partnerski współpracy międzynarodowej, wkład finansowy Wspólnoty może zostać przyznany pod warunkiem spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:

- a) w programach szczegółowych lub w odpowiednim programie prac przewidziano taką możliwość;
- b) wkład ten ma istotne znaczenie dla przeprowadzenia działania pośredniego;
- c) finansowanie takie jest przewidziane w dwustronnej umowie o współpracy naukowej i technicznej lub w innej umowie zawartej między Wspólnotą a państwem, w którym podmiot prawny ma swoją siedzibę.

Artykuł 30

Formy dotacji

1. Wkład finansowy Wspólnoty, w przypadku dotacji określonych w załączniku III część a) do decyzji nr 1982/2006/WE, polega na zwrocie całości lub części kwalifikujących się kosztów.

Jednakże wkład finansowy Wspólnoty może również przybrać formę finansowania według stawek zryczałtowanych, w tym skali kosztów jednostkowych, lub płatności ryczałtowych, albo być połączeniem zwrotu kwalifikujących się kosztów z finansowaniem według stawek zryczałtowanych lub płatności ryczałto-

wych. Wkład finansowy Wspólnoty może również przybrać formę stypendiów lub nagród.

2. Programy prac i zaproszenia do składania wniosków określają formy dotacji stosowane w danych działaniach.

3. Uczestnicy z krajów partnerskich współpracy międzynarodowej mogą wybrać wkład finansowy Wspólnoty w formie płatności ryczałtowych. Komisja określa odpowiednie płatności ryczałtowe zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Artykuł 31

Zwrot kwalifikujących się kosztów

1. Działania pośrednie finansowane poprzez dotacje są współfinansowane przez uczestników.

Wkład finansowy Wspólnoty mający na celu zwrot kwalifikujących się kosztów nie może prowadzić do osiągnięcia zysku.

2. Wpływy są uwzględniane przy obliczaniu i wypłacie dotacji na koniec realizacji działania.

3. Koszty poniesione dla realizacji działania pośredniego uznawane są za kwalifikujące się, jeśli spełniają następujące warunki:

- a) muszą zostać rzeczywiście poniesione;
- b) muszą zostać poniesione podczas trwania działania, za wyjątkiem końcowych sprawozdań, jeśli tak stanowi umowa o dotację;
- c) muszą zostać określone zgodnie ze zwyczajowo przyjętymi przez uczestnika zasadami i praktykami rachunkowości i zarządzania, oraz muszą zostać poniesione wyłącznie dla osiągnięcia celów i zamierzonych wyników działania pośredniego, z zachowaniem zasad gospodarności, skuteczności i wydajności;
- d) muszą zostać zaksięgowane jako zapłacone w księgach rachunkowych uczestnika oraz, w przypadku jakiegokolwiek wkładu strony trzeciej, w księgach rachunkowych strony trzeciej;
- e) nie mogą obejmować niekwalifikujących się kosztów, w szczególności dających się określić podatków pośrednich, w tym podatku od wartości dodanej, opłat celnych, należnych odsetek, rezerw na możliwe przyszłe straty lub obciążenia, strat z tytułu kursu wymiany walut, kosztów związanych ze stopą zwrotu z kapitału, kosztów zadeklarowanych lub poniesionych lub zwróconych w związku z innym projektem Wspólnoty, zobowiązań i kosztów ich obsługi, wydatków zbędnych lub nieprzemyślanych oraz wszelkich innych kosztów, które nie spełniają warunków określonych w lit. a) do d).

Do celów lit. a) mogą zostać wykorzystane przeciętne koszty personelu, jeżeli odpowiadają one praktykom rachunkowości i zasadom zarządzania uczestnika, i nie odbiegają znacząco od rzeczywistych kosztów.

4. Wkład finansowy Wspólnoty jest obliczany w odniesieniu do kosztów całego działania pośredniego, natomiast zwrot wkładu opiera się na kosztach wykazanych przez poszczególnych uczestników.

Artykuł 32

Kwalifikujące się koszty bezpośrednie i pośrednie

1. Do kwalifikujących się kosztów zalicza się koszty, które mogą zostać przypisane bezpośrednio do działania, dalej zwane „kwalifikującymi się kosztami bezpośrednimi”, oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przypisane do działania, ale które zostały poniesione w bezpośrednim związku z przypisanymi do działania kwalifikującymi się kosztami bezpośrednimi, zwane dalej „kwalifikującymi się kosztami pośrednimi”.

2. Zwrot kosztów poniesionych przez uczestników opiera się na poniesionych przez nich kwalifikujących się kosztach bezpośrednich i pośrednich.

Zgodnie z art. 31 ust. 3 lit. c) uczestnik może skorzystać z uproszczonej metody obliczania kwalifikujących się kosztów pośrednich na poziomie podmiotu prawnego, jeżeli pozostaje to w zgodzie ze stosowanymi przez niego zasadami i praktykami dotyczącymi księgowania i zarządzania. Zasady, którymi należy kierować się w tym względzie, określone są we wzorze umowy o dotację.

3. Szczególnie w przypadku działań koordynacyjnych i wspierających oraz, w stosownych przypadkach, działań wspierających szkolenie naukowców i rozwój ich kariery, umowa o dotację może stanowić, że zwrot kwalifikujących się kosztów pośrednich jest ograniczony do określonej maksymalnej wartości procentowej kwalifikujących się kosztów bezpośrednich pomniejszych o kwalifikujące się koszty bezpośrednie umów o podwykonawstwo.

4. W drodze odstępstwa od ust. 2, dla pokrycia kwalifikujących się kosztów pośrednich każdy uczestnik może wybrać stawkę zryczałtowaną, stanowiącą określony procent jego całkowitych kwalifikujących się kosztów bezpośrednich pomniejszych o kwalifikujące się koszty bezpośrednie umów o podwykonawstwo lub zwroty kosztów osób trzecich.

Komisja ustala odpowiednie stawki zryczałtowane na podstawie wyliczonej z dużym przybliżeniem wartości rzeczywistych kosztów pośrednich w danym przypadku, zgodnie z rozporządzeniem finansowym i przepisami wykonawczymi.

5. Organy publiczne o charakterze niezarobkowym, szkoły średnie i wyższe uczelnie, organizacje badawcze oraz MŚP, które, uczestnicząc w systemach finansowania obejmujących działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego oraz działania demonstracyjne, o których mowa w art. 33, nie są w stanie określić z pewnością swoich rzeczywistych kosztów pośrednich związanych z danym działaniem, mogą wybrać stawkę zryczałtowaną równą 60 % całkowitych kwalifikujących się kosztów bezpośrednich w przypadku dotacji przyznanych na podstawie zaproszeń do składania wniosków zamykających się przed 1 stycznia 2010 r.

W celu ułatwienia przejścia do pełnego stosowania ogólnej zasady, określonej w ust. 2, Komisja, dla dotacji przyznanych na podstawie zaproszeń do składania wniosków zamykających się po 31 grudnia 2009 r., ustala odpowiednią wysokość stawki zryczałtowanej, która powinna być bliska rzeczywistym kosztom pośrednim w danym przypadku, ale nie niższa niż 40 %. Ustalenie to będzie się opierało na ocenie udziału organów publicznych o charakterze niezarobkowym, szkół średnich i wyższych uczelni, organizacji badawczych i MŚP, które nie są w stanie określić z pewnością swoich rzeczywistych kosztów pośrednich związanych z danym działaniem.

6. Wszystkie stawki zryczałtowane są określane we wzorze umowy o dotację.

Artykuł 33

Dopuszczalne poziomy wsparcia finansowego

1. W przypadku działań w zakresie badań i rozwoju technologicznego wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 50 % całkowitych kwalifikujących się kosztów.

Jednakże w przypadku organów publicznych o charakterze niezarobkowym, szkół średnich i uczelni wyższych, organizacji badawczych oraz MŚP wkład ten może wynosić maksymalnie 75 % całkowitych kwalifikujących się kosztów.

W przypadku działań w zakresie badań i rozwoju technologicznego związanych z kwestiami bezpieczeństwa wkład ten może osiągnąć maksymalnie 75 % w przypadku prac prowadzonych w dziedzinach skierowanych do rynku o bardzo ograniczonych rozmiarach i zagrożonych „niepowodzeniem rynkowym” oraz w przypadku przyspieszonego opracowywania sprzętu w odpowiedzi na nowe zagrożenia.

2. W przypadku działań w zakresie demonstracji wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 50 % całkowitych kwalifikujących się kosztów.

3. W przypadku działań w zakresie badań pionierskich, działań koordynacyjnych i wspierających oraz działań wspierających szkolenie naukowców i rozwój ich kariery, wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 100 % całkowitych kwalifikujących się kosztów.

4. W przypadku działań w zakresie zarządzania, w tym uzyskania świadectw kontroli sprawozdań finansowych, i pozostałych działań, które nie są uwzględnione w ust. 1, 2 i 3, wkład finansowy Wspólnoty może wynosić maksymalnie 100 % całkowitych kwalifikujących się kosztów.

Pozostałe działania, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują między innymi działania szkoleniowe, które nie są objęte systemem finansowania szkolenia naukowców i rozwoju ich kariery, koordynację, tworzenie sieci współpracy oraz upowszechnianie.

5. Do celów ust. 1-4 przy obliczaniu wkładu finansowego Wspólnoty uwzględniane są kwalifikujące się koszty i wpływy.

6. W przypadku działań pośrednich finansowanych w całości według stawek zryczałtowanych lub płatności ryczałtowych mają zastosowanie, stosownie do przypadku, ust. 1-5.

Artykuł 34

Sprawozdawczość w zakresie kwalifikujących się kosztów i ich kontrola

1. Komisji należy składać okresowe sprawozdania dotyczące kwalifikujących się kosztów, odsetek od finansowania wstępnego oraz wpływów związanych z przedmiotowym działaniem pośrednim, które, w stosownych przypadkach, są poświadczone świadectwem kontroli sprawozdań finansowych sporządzonym zgodnie z rozporządzeniem finansowym i przepisami wykonawczymi.

W sprawozdaniu wykazuje się istnienie współfinansowania w związku z przedmiotowym działaniem oraz, w stosownych przypadkach, poświadcza je na koniec realizacji działania świadectwem kontroli.

2. Niezależnie od rozporządzenia finansowego i jego przepisów wykonawczych, świadectwo kontroli sprawozdań finansowych jest obowiązkowe tylko wtedy, gdy łączna wysokość płatności okresowych i płatności końcowych na rzecz uczestnika na jedno działanie pośrednie wynosi 375 000 EUR lub więcej.

Jednak w przypadku działań pośrednich trwających dwa lata lub krócej od uczestnika wymaga się nie więcej niż jednego świadectwa kontroli sprawozdań finansowych na zakończenie projektu.

Świadectwa kontroli sprawozdań finansowych nie są wymagane w przypadku działań pośrednich refundowanych w całości na podstawie płatności ryczałtowych lub stawek zryczałtowanych.

3. W przypadku organów publicznych, organizacji badawczych oraz szkół średnich i uczelni wyższych, świadectwo kontroli sprawozdań finansowych wymagane zgodnie z ust. 1 może zostać wystawione przez upoważnionego urzędnika publicznego.

Artykuł 35

Sieci doskonałości

1. Program prac określa formy dotacji stosowane w przypadku sieci doskonałości.

2. Jeżeli wkład finansowy Wspólnoty na rzecz sieci doskonałości przybiera formę płatności ryczałtowej, płatność ta jest obliczana na podstawie liczby naukowców, którzy mają zostać włączeni do sieci doskonałości, oraz czasu trwania działania. Wartość jednostkowa płatności ryczałtowej wynosi 23 500 EUR rocznie na jednego naukowca.

Wysokość tej kwoty jest dostosowywana przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem finansowym i przepisami wykonawczymi.

3. Program prac określa maksymalną liczbę uczestników oraz, w stosownych przypadkach, maksymalną liczbę naukowców, która może służyć za podstawę obliczenia maksymalnej płatności ryczałtowej. Jednakże w odpowiednich przy-

padkach liczba uczestników może być wyższa od ich maksymalnej liczby służącej do określenia wkładu finansowego.

4. Wpłata dokonywana jest w postaci rat okresowych.

Raty okresowe są wypłacane na podstawie oceny bieżącej realizacji wspólnego programu działań poprzez kontrolę integracji zasobów i możliwości badawczych w oparciu o wskaźniki wyników uzgodnione z konsorcjum i określone w umowie o dotację.

Podsekcja 2

Wpłata, podział, odzyskanie i zabezpieczenia

Artykuł 36

Wpłata i podział

1. Wkład finansowy Wspólnoty jest wypłacany uczestnikom, bez nieuzasadnionej zwłoki, za pośrednictwem koordynatora.

2. Koordynator prowadzi dokumentację księgową umożliwiającą ustalenie w dowolnym momencie, jaka część funduszy wspólnotowych została przydzielona każdemu z uczestników.

Na żądanie koordynator przekazuje te informacje Komisji.

Artykuł 37

Zwrot

Komisja może podjąć decyzję w sprawie odzyskania zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Artykuł 38

Mechanizm pokrycia ryzyka

1. Odpowiedzialność finansowa każdego z uczestników ograniczona jest do jego własnych zobowiązań, z zastrzeżeniem ust. 2-5.

2. W celu zarządzania ryzykiem związanym z nieodzyskanymi kwotami należnymi Wspólnocie, Komisja, zgodnie z załącznikiem, ustanawia i prowadzi fundusz gwarancyjny dla uczestników (zwany dalej „funduszem”).

Odsetki wygenerowane przez fundusz dodawane są do funduszu i służą wyłącznie do celów określonych w pkt. 3 załącznika, bez uszczerbku dla jego pkt. 4.

3. Wkład wnoszony do funduszu przez uczestnika działania pośredniego wspieranego w formie dotacji nie przekracza 5 % wkładu finansowego Wspólnoty należnego uczestnikowi. Po zakończeniu działania kwota wniesiona do funduszu zostaje zwrócona uczestnikowi przez koordynatora, bez uszczerbku dla ust. 4.

4. Jeśli odsetki wygenerowane przez fundusz są niewystarczające do pokrycia kwot należnych Wspólnocie, Komisja może potrącić z kwoty, która ma zostać zwrócona uczestnikowi maksymalnie 1 % wkładu finansowego Wspólnoty na jego rzecz.

5. Potrącenie, o którym mowa w ust. 4 nie dotyczy: organów publicznych, podmiotów prawnych, których udział w działaniu pośrednim jest gwarantowany przez państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, oraz szkół średnich i uczelni wyższych;

6. Komisja, w drodze oceny *ex ante*, weryfikuje jedynie zdolność finansową koordynatorów oraz uczestników innych niż wymienieni w ust. 5 występujących o wkład finansowy Wspólnoty na działanie pośrednie przekraczający 500 000 EUR, o ile nie wystąpią wyjątkowe okoliczności, w których, na podstawie już dostępnych informacji, istnieją uzasadnione wątpliwości co do zdolności finansowej tych uczestników.

7. Fundusz uznaje się za wystarczające zabezpieczenie na mocy rozporządzenia finansowego. Od uczestników nie można wymagać lub nakładać na nich obowiązku złożenia dodatkowego zabezpieczenia lub gwarancji.

ROZDZIAŁ III

UPOWSZECHNIANIE I WYKORZYSTANIE ORAZ PRAWA DOSTĘPU

SEKCJA 1

Nowa wiedza

Podsekcja 1

Własność

Artykuł 39

Prawo własności do nowej wiedzy

1. Nowa wiedza, która powstała w wyniku prac prowadzonych w ramach działań pośrednich niewymienionych w ust. 3, jest własnością uczestników, którzy przeprowadzili prace prowadzące do jej powstania.

2. W przypadku gdy osobom zatrudnionym przez uczestnika lub innym osobom pracującym na jego rzecz przysługują roszczenia dotyczące praw do nowej wiedzy, uczestnik podejmuje odpowiednie kroki aby zapewnić, że wykonywanie tych praw jest możliwe w sposób zgodny ze zobowiązaniami uczestnika wynikającymi z umowy o dotację.

3. Nowa wiedza jest własnością Wspólnoty w następujących przypadkach:

- a) działań koordynacyjnych i wspierających w postaci zakupu towarów lub usług, które podlegają określonym w rozporządzeniu finansowym przepisom dotyczącym zamówień publicznych;
- b) działań koordynacyjnych i wspierających związanych z niezależnymi ekspertami.

Artykuł 40

Współwłasność nowej wiedzy

1. Jeżeli kilku uczestników wspólnie prowadziło prace prowadzące do powstania nowej wiedzy i udział każdego z nich w tych pracach jest niemożliwy do ustalenia, nowa wiedza jest współwłasnością ich wszystkich.

Sporządzają oni umowę dotyczącą podziału i warunków korzystania z prawa współwłasności zgodną z warunkami umowy o dotację.

2. Jeżeli nie została jeszcze zawarta umowa dotycząca współwłasności, każdy ze współwłaścicieli może przyznawać stronom trzecim niewyłączne licencje, wykluczające możliwość przyznawania sublicencji, pod następującymi warunkami:

- a) uprzedniego powiadomienia pozostałych współwłaścicieli;
- b) zapewnienia im sprawiedliwego i godziwego wynagrodzenia.

3. Na wniosek, Komisja udziela wytycznych na temat możliwych zagadnień, które należy uwzględnić w umowie dotyczącej współwłasności.

Artykuł 41

Prawo własności do nowej wiedzy przysługujące określonym grupom

Art. 39 ust. 1 i art. 40 ust. 1 nie mają zastosowania do działań prowadzonych na rzecz określonych grup. W przypadku tych działań nowa wiedza jest współwłasnością uczestników będących członkami określonej grupy, na rzecz której prowadzono działanie, chyba że uczestnicy postanowili inaczej.

W przypadku gdy właściciele nowej wiedzy nie są członkami wspomnianej grupy, zapewniają oni, że grupie tej przyznane są wszystkie niezbędne prawa do tej nowej wiedzy, tak by wiedza ta mogła być upowszechniana i wykorzystywana zgodnie z tym co przewidziano w załączniku technicznym do umowy o dotację.

Artykuł 42

Przeniesienie prawa własności do nowej wiedzy

1. Z zastrzeżeniem ust. 2–5 i art. 43, właściciel nowej wiedzy może ją przekazać dowolnemu podmiotowi prawnemu.

2. W przypadku gdy uczestnik przenosi prawo własności do nowej wiedzy, przenosi on na następcę prawnego również swoje zobowiązania dotyczące tej wiedzy wynikające z umowy o dotację, w tym zobowiązanie do przeniesienia tych zobowiązań na każdego kolejnego następcę prawnego.

3. Jeśli uczestnik jest zobowiązany przenieść prawa dostępu, powiadamia o tym wcześniej, z zastrzeżeniem swoich zobowiązań dotyczących poufności, pozostałych uczestników tego samego działania i udziela im wystarczających informacji o następcy prawnym, tak by mogli oni korzystać ze swoich praw dostępu zgodnie z umową o dotację.

Pozostali uczestnicy mogą jednakże, w formie pisemnej umowy, zrezygnować ze swojego prawa do uprzedniego, indywidualnego powiadomienia w przypadku przeniesienia prawa własności z jednego uczestnika na określoną osobę trzecią.

4. Po dokonaniu powiadomienia zgodnie z ust. 3 akapit pierwszy, każdy z pozostałych uczestników może wnieść sprzeciw wobec przeniesienia prawa własności, które wpłynęłoby niekorzystnie na jego prawa dostępu.

W przypadku gdy którykolwiek z pozostałych uczestników wykaże, że jego prawa zostałyby naruszone, planowane przeniesienie prawa własności może nastąpić dopiero po osiągnięciu porozumienia między zainteresowanymi uczestnikami.

5. W odpowiednich przypadkach umowa o dotację może przewidywać, że Komisję należy z góry powiadomić o każdym planowanym przeniesieniu prawa własności lub planowanym przyznaniu wyłącznej licencji osobie trzeciej, która ma siedzibę w państwie trzecim niestowarzyszonym z siódmym programem ramowym.

Artykuł 43

Utrzymanie europejskiej konkurencyjności oraz zasady etyczne

Komisja może wnieść sprzeciw wobec przeniesienia prawa własności do nowej wiedzy na strony trzecie mające siedzibę w państwie trzecim niestowarzyszonym z siódmym programem ramowym, lub wobec przyznania wyłącznej licencji do nowej wiedzy takiej stronie trzeciej, jeśli uzna, że nie służy to wzmocnieniu konkurencyjności gospodarki europejskiej lub jest sprzeczne z zasadami etycznymi lub względami bezpieczeństwa.

W takich przypadkach nie może nastąpić przeniesienie prawa własności lub przyznanie wyłącznej licencji, chyba że Komisja uzna, iż zostały podjęte odpowiednie środki ochrony.

Podsekcja 2

Ochrona, publikacja, upowszechnianie i wykorzystanie

Artykuł 44

Ochrona nowej wiedzy

1. W przypadku gdy nowa wiedza może mieć zastosowanie przemysłowe lub handlowe, właściciel takiej wiedzy zapewnia jej odpowiednią i skuteczną ochronę, przy należyтым uwzględnieniu swoich uzasadnionych interesów, jak również uzasadnionych interesów, zwłaszcza handlowych, pozostałych uczestników przedmiotowego działania pośredniego.

Jeśli uczestnik, który nie jest właścicielem nowej wiedzy, powołuje się na swój uzasadniony interes, musi w każdym przypadku

udowodnić, że jego nieuwzględnienie wyrządziłoby mu nieproporcjonalnie dużą szkodę.

2. W przypadku gdy nowa wiedza może mieć zastosowanie przemysłowe lub handlowe, a jej właściciel nie chroni jej oraz nie przenosi praw własności wraz z wynikającymi z nich zobowiązaniami na innego uczestnika, podmiot powiązany z siedzibą w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym lub na żadną inną osobę trzecią z siedzibą w państwie członkowskim lub państwie stowarzyszonym, zgodnie z art. 42, nie można podjąć żadnych działań w zakresie upowszechniania przed powiadomieniem o tym Komisji.

W takim przypadku Komisja może, za zgodą danego uczestnika, przejąć własność tej nowej wiedzy i podjąć działania mające na celu jej odpowiednią i skuteczną ochronę. Dany uczestnik może nie wyrazić zgody jedynie wtedy, kiedy potrafi udowodnić, że wyrządziłoby to nieproporcjonalnie dużą szkodę jego uzasadnionym interesom.

Artykuł 45

Oświadczenie związane z finansowym wsparciem Wspólnoty

Wszelkie publikacje, wnioski patentowe złożone przez któregośkolwiek uczestnika lub w jego imieniu oraz wszelkie inne formy upowszechniania nowej wiedzy zawierają oświadczenie, które może obejmować środki wizualne, wskazujące na fakt, że wiedza ta powstała przy pomocy finansowego wsparcia Wspólnoty.

Treść tego oświadczenia zostaje określona w umowie o dotację.

Artykuł 46

Wykorzystanie i upowszechnianie

1. Uczestnicy wykorzystują nową wiedzę, której są właścicielami, lub też zapewniają jej wykorzystanie.

2. Każdy uczestnik zapewnia możliwie szybkie upowszechnienie nowej wiedzy, której jest właścicielem. W przypadku gdy nie udaje mu się tego dokonać, Komisja może sama upowszechniać nową wiedzę. Umowa o dotację może określać limity czasowe w tym względzie.

3. Działania w zakresie upowszechniania muszą być zgodne z ochroną praw własności intelektualnej, zobowiązaniami wynikającymi z poufności oraz uzasadnionymi interesami właścicieli nowej wiedzy.

4. Uczestnicy powiadamiają z wyprzedzeniem pozostałych zainteresowanych uczestników o wszelkich działaniach podjętych w zakresie upowszechniania.

Po dokonaniu takiego powiadomienia każdy z uczestników może wnieść sprzeciw jeżeli uważa, że jego uzasadnionym interesom w odniesieniu do nowej lub istniejącej wiedzy zostałyby wyrządzone nieproporcjonalnie duże szkody. W takich przypadkach działanie w zakresie upowszechniania nie może zostać przeprowadzone, chyba że zostaną podjęte odpowiednie kroki w celu zabezpieczenia tych uzasadnionych interesów.

SEKCJA 2

Prawa dostępu do istniejącej i nowej wiedzy

Artykuł 47

Istniejąca wiedza

Uczestnicy mogą w pisemnej umowie określić istniejącą wiedzę wymaganą dla potrzeb danego działania pośredniego oraz, tam gdzie jest to stosowne, mogą wykluczyć określoną istniejącą wiedzę.

Artykuł 48

Zasady

1. Wnioski o przyznanie praw dostępu są składane w formie pisemnej.
2. O ile właściciel istniejącej lub nowej wiedzy nie postanowił inaczej, prawa dostępu nie obejmują prawa do udzielania sublicencji.
3. Udzielenie wyłącznych licencji na nową lub istniejącą wiedzę jest możliwe pod warunkiem, że wszyscy pozostali uczestnicy pisemnie potwierdzają rezygnację ze swoich praw dostępu do tej wiedzy.
4. Bez uszczerbku dla ust. 3 każda umowa przewidująca prawa dostępu do nowej lub istniejącej wiedzy dla uczestników lub stron trzecich musi zapewnić, że potencjalne prawa dostępu pozostałych uczestników pozostają nienaruszone.
5. Bez uszczerbku dla art. 49 i 50 oraz umowy o dotację, uczestnicy tego samego działania powiadamiają się nawzajem możliwie szybko o wszystkich ograniczeniach w przyznawaniu praw dostępu do istniejącej wiedzy, a także o wszystkich innych ograniczeniach, które mogłyby w znaczący sposób wpłynąć na przyznawanie praw dostępu.
6. Zakończenie przez uczestnika udziału w działaniu pośrednim nie wpływa na jego zobowiązanie do przyznania praw dostępu pozostałym uczestnikom tego samego działania na warunkach określonych w umowie o dotację.

Artykuł 49

Prawa dostępu w celu realizacji działań pośrednich

1. Prawa dostępu do nowej wiedzy są przyznawane pozostałym uczestnikom tego samego działania pośredniego, jeśli jest to konieczne dla umożliwienia tym uczestnikom przeprowadzenia własnych prac w ramach tego działania pośredniego.

Tego rodzaju prawa dostępu przyznawane są nieodpłatnie.

2. Prawa dostępu do istniejącej wiedzy są przyznawane pozostałym uczestnikom tego samego działania pośredniego, jeśli jest to konieczne dla umożliwienia tym uczestnikom przeprowadzenia własnych prac w ramach tego działania pośredniego i jeśli dany uczestnik jest uprawniony do ich przyznania.

Tego rodzaju prawa dostępu przyznawane są nieodpłatnie, chyba że przed przystąpieniem do umowy o dotację wszyscy uczestnicy ustalili inaczej.

Jednakże podmioty BRT przyznają prawa dostępu do istniejącej wiedzy nieodpłatnie.

Artykuł 50

Prawa dostępu w celu wykorzystania

1. Uczestnicy tego samego działania pośredniego korzystają z praw dostępu do nowej wiedzy, jeśli prawa te są potrzebne do korzystania z ich własnej nowej wiedzy.

Pod warunkiem zawarcia umowy, takie prawa dostępu przyznawane są na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach lub nieodpłatnie.

2. Uczestnicy tego samego działania pośredniego korzystają z praw dostępu do istniejącej wiedzy, jeśli wiedza ta jest potrzebna do wykorzystania ich własnej nowej wiedzy i jeśli dany uczestnik jest uprawniony do ich przyznania.

Z zastrzeżeniem umowy, takie prawa dostępu przyznawane są na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach lub nieodpłatnie.

3. Podmiotowi powiązanemu z siedzibą w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym przysługuje również prawo dostępu do nowej lub istniejącej wiedzy, o którym mowa w ust. 1 i 2, na takich samych warunkach, jak uczestnik, z którym jest powiązany, chyba że umowa o dotację lub umowa konsorcyjna stanowią inaczej.

4. Wniosek o prawa dostępu zgodnie z ust. 1, 2 i 3 może zostać złożony w okresie jednego roku od następujących wydarzeń:

- a) zakończenia działania pośredniego;
- b) zakończenia udziału w działaniu przez właściciela istniejącej lub nowej wiedzy.

Zainteresowani uczestnicy mogą jednakże uzgodnić inny okres.

5. Z zastrzeżeniem zgody wszystkich właścicieli, podmiotowi BRT przyznawane są na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach, do uzgodnienia między zainteresowanymi stronami, prawa dostępu do nowej wiedzy w celu prowadzenia dalszych prac badawczych.

6. Podmioty BRT przyznają nieodpłatnie, lub na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach do uzgodnienia przed podpisaniem umowy o dotację, prawa dostępu do istniejącej wiedzy, potrzebnej do wykorzystania nowej wiedzy powstałej w ramach działania pośredniego.

Artykuł 51

Dodatkowe przepisy dotyczące praw dostępu wykorzystywanych w ramach działań w zakresie badań pionierskich oraz działań prowadzonych na rzecz określonych grup

1. Uczestnicy tych samych działań w zakresie badań pionierskich otrzymują nieodpłatnie prawa dostępu do nowej i istniejącej wiedzy służące realizacji lub prowadzeniu dalszych działań badawczych.

Prawa dostępu wykorzystywane w celu innym niż prowadzenie dalszych działań badawczych przyznawane są nieodpłatnie, chyba że umowa o dotację przewiduje inaczej.

2. Jeśli określona grupa, na rzecz której prowadzone jest działanie, reprezentowana jest przez podmiot prawny, który reprezentuje ją w ramach działania, podmiot ten może udzielać sublicencji w odniesieniu do przyznanych mu praw dostępu tym członkom określonej grupy, którzy mają siedzibę w państwie członkowskim lub w państwie stowarzyszonym.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, 18 grudnia 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES

Przewodniczący

ROZDZIAŁ IV

EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY

Artykuł 52

1. Wspólnota może przyznać Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu (EBI) wkład na pokrycie ryzyka udzielonych przez EBI kredytów lub gwarancji dla wsparcia realizacji celów w zakresie badań naukowych określonych w siódmym programie ramowym („mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka”).

2. EBI udziela powyższych kredytów lub gwarancji zgodnie z zasadami sprawiedliwości, przejrzystości, bezstronności i równego traktowania.

3. Komisja ma prawo wnieść sprzeciw wobec wykorzystania mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka w przypadku określonych kredytów lub gwarancji, na warunkach, które zostaną określone w umowie o dotację zgodnie z programem prac.

ROZDZIAŁ V

WEJŚCIE W ŻYCIE

Artykuł 53

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

W imieniu Rady

M. VANHANEN

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

FUNDUSZ GWARANCYJNY DLA UCZESTNIKÓW

1. Fundusz będzie zarządzany przez Wspólnotę reprezentowaną przez Komisję, która będzie występować w imieniu uczestników jako podmiot wykonawczy, na warunkach, które zostaną określone we wzorze umowy o dotację.

Komisja powierzy zarządzanie finansowe funduszem Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu lub, zgodnie z art. 14 lit. b), odpowiedniej instytucji finansowej (zwanej dalej „bankiem-depozytariuszem”). Bank-depozytariusz zarządza funduszem zgodnie z wytycznymi Komisji.

2. Komisja może wydzielić z finansowania wstępnego, które wypłaci konsorcjum, wkład uczestników do funduszu i wnieść go do funduszu w ich imieniu.
3. Jeżeli Wspólnocie należą się jakieś kwoty ze strony uczestnika, bez uszczerbku dla sankcji, które mogą zostać nałożone na niesolidnego uczestnika zgodnie z rozporządzeniem finansowym, Komisja może:
 - a) polecić bankowi-depozytariuszowi przekazanie koordynatorowi działania pośredniego należnej kwoty bezpośrednio z funduszu, jeśli działanie jest nadal realizowane, a pozostali uczestnicy wyrażają zgodę na jego realizację w zakresie jego celów, zgodnie z art. 18 ust. 4. Kwoty przeniesione z funduszu będą uważane za wkład finansowy Wspólnoty; lub
 - b) skutecznie odzyskać wspomnianą kwotę z funduszu, jeśli działanie pośrednie zostało przerwane lub jest już zakończone.

Komisja wystawi na rzecz funduszu nakaz odzyskania środków od takiego uczestnika. Komisja może w tym celu podjąć decyzję o odzyskaniu środków zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

4. Kwoty odzyskane z funduszu w trakcie siódmego programu ramowego będą stanowiły dochody przeznaczone na jego cel w rozumieniu art. 18 ust. 2 rozporządzenia finansowego.

Po zakończeniu realizacji wszystkich dotacji przyznanych na podstawie siódmego programu ramowego, wszelkie kwoty zaległe z funduszu zostaną odzyskane przez Komisję i ujęte w budżecie Wspólnoty, z zastrzeżeniem postanowień decyzji w sprawie ósmego programu ramowego.

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

RADA

DECYZJA RADY

z dnia 18 grudnia 2006 r.

**dotycząca siódmego programu ramowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom)
w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2007-2011)**

(2006/969/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 7,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólne krajowe i europejskie starania w zakresie badań i szkoleń są niezbędne do wspierania i zapewnienia wzrostu gospodarczego oraz dobrobytu obywateli w Europie.
- (2) Siódmy program ramowy powinien uzupełniać inne działania UE w zakresie polityki badawczej, które są konieczne do wdrożenia strategii lizbońskiej, w szczególności działań dotyczących edukacji, szkolenia, konkurencyjności i innowacyjności, przemysłu, zatrudnienia i środowiska naturalnego.
- (3) Siódmy program ramowy opiera się na osiągnięciach poprzedniego programu w tworzeniu europejskiej przestrzeni badawczej i kontynuuje je, tak aby rozwijać w Europie gospodarkę i społeczeństwo oparte na wiedzy.
- (4) W Zielonej Księdze pt.: „W kierunku europejskiej strategii na rzecz bezpieczeństwa dostaw energii” Komisja kładzie nacisk na udział energii jądrowej w zmniejszaniu emisji gazów cieplarnianych i zmniejszaniu uzależnienia Europy od importowanej energii.
- (5) W dniu 24 sierpnia 2005 r. Komisja przedłożyła wnioski z zewnętrznej oceny wdrożenia i wyników działań wspólnotowych podjętych w tej dziedzinie w okresie pięciu lat poprzedzających tę ocenę, wraz z towarzyszącymi tym wnioskowi obserwacjami Komisji.

- (6) W odniesieniu do decyzji Rady z dnia 26 listopada 2004 r. zmieniającej wytyczne negocjacyjne dotyczące Międzynarodowego Eksperymentalnego Reaktora Termojądrowego (ITER), realizacja ITER w Europie powinna być, w ramach szerszego podejścia do energii syntezy jądrowej, głównym elementem działań na rzecz badań nad syntezą jądrową prowadzonych w ramach siódmego programu ramowego.
- (7) Wdrażanie siódmego programu ramowego może zapoczątkować tworzenie wspólnych przedsiębiorstw w rozumieniu art. 45-51 Traktatu.
- (8) Działalność badawcza wspierana przez siódmy program ramowy powinna być zgodna z podstawowymi zasadami etycznymi, także z tymi, które znalazły swój wyraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Opinie Europejskiej Grupy ds. Etyki w Nauce i Nowych Technologiach są i będą uwzględniane.
- (9) Niniejsza decyzja ustanawia, na cały okres trwania programu, kopertę finansową stanowiącą główny punkt odniesienia dla władzy budżetowej podczas corocznej procedury budżetowej w rozumieniu pkt. 37 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ⁽³⁾.
- (10) Należy zapewnić należyte zarządzanie finansami siódmego programu ramowego i jego wdrożenie w sposób jak najbardziej efektywny i przyjazny dla użytkowników, jak również łatwy dostęp dla wszystkich uczestników.
- (11) W ramach siódmego programu ramowego należyta uwaga powinna zostać poświęcona roli kobiet w nauce i badaniach z myślą o dalszym zwiększaniu ich aktywnego udziału w badaniach.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 15 czerwca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 65 z 17.3.2006, str. 9.

⁽³⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

- (12) Wspólne Centrum Badawcze (WCB) powinno przyczynić się do zapewniania ukierunkowanego na użytkownika, naukowego i technicznego wsparcia w tworzeniu, rozwijaniu, realizacji i monitorowaniu polityk Wspólnoty. WCB powinno więc nadal funkcjonować jako niezależny ośrodek referencyjny UE w zakresie nauki i technologii w dziedzinach należących do jego kompetencji.
- (13) Międzynarodowy i światowy wymiar europejskich działań badawczych jest ważny w związku z wzajemnymi korzyściami. Siódmy program ramowy powinien być otwarty dla uczestnictwa państw, które zawarły w tym celu wymagane umowy, jak również dla udziału, na poziomie projektów i na podstawie wzajemnych korzyści, podmiotów z państw trzecich i organizacji międzynarodowych działających na rzecz współpracy naukowej.
- (14) Siódmy program ramowy powinien przyczynić się do rozszerzenia Unii Europejskiej, wspierając kraje kandydujące w zakresie nauki i technologii na rzecz wdrażania dorobku Wspólnoty oraz na rzecz ich włączenia do europejskiej przestrzeni badawczej.
- (15) Należy także przyjąć stosowne środki, aby zapobiec nieprawidłowościom i nadużyciom, jak również należy podjąć odpowiednie kroki w celu odzyskania utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innym nieprawidłowościami⁽²⁾ oraz rozporządzeniem Rady (Euratom) nr 1074/1999 z 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)⁽³⁾.
- (16) Komisja przeprowadziła konsultacje z Komitetem Badań Naukowych i Technicznych, który wydał swoją opinię,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Przyjęcie siódmego programu ramowego

Niniejszym przyjmuje się wieloletni program ramowy w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej, zwany dalej „siódmym programem ramowym”, na okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 8.

Artykuł 2

Cele

1. Siódmy program ramowy dąży do osiągnięcia ogólnych celów określonych w art. 1 i art. 2 lit. a) Traktatu, przyczyniając się jednocześnie do stworzenia społeczeństwa opartego na wiedzy, bazując na europejskiej przestrzeni badawczej.

2. Siódmy program ramowy obejmuje wspólnotowe badania, rozwój technologiczny, współpracę międzynarodową, upowszechnianie informacji technicznych i zastosowanie, jak również działania szkoleniowe, zawarte w dwóch programach szczegółowych:

Pierwszy program szczegółowy obejmuje:

a) badania nad energią syntezy jądrowej, których celem jest rozwój technologii na rzecz bezpiecznego, trwałego, przyjaznego dla środowiska i ekonomicznie opłacalnego źródła energii;

b) rozszczepienie jądrowe i ochronę przed promieniowaniem w celu wzmocnienia, w szczególności wyników w zakresie bezpieczeństwa, wydajności zasobów oraz efektywności pod względem kosztów w odniesieniu do rozszczepienia jądrowego i innych zastosowań promieniowania w przemyśle i medycynie.

Drugi program szczegółowy obejmuje działania Wspólnego Centrum Badawczego (WCB) w dziedzinie energii jądrowej.

3. Ogólne kierunki programów szczegółowych opisane są w załączniku I.

Artykuł 3

Ogólna maksymalna kwota i podział na poszczególne programy

1. Ogólna maksymalna kwota przeznaczona na realizację siódmego programu ramowego na okres 2007-2011 wynosi 2 751 mln EUR. Kwota ta jest podzielona w następujący sposób (w mln EUR):

Badania nad energią syntezy jądrowej ⁽¹⁾	1 947
Rozszczepienie jądrowe i ochrona przed promieniowaniem	287
Działania WCB w zakresie badań jądrowych	517

⁽¹⁾ W ramach kwoty przeznaczonej na badania nad energią syntezy jądrowej co najmniej 900 mln EUR będzie zarezerwowane na działania inne niż budowa ITER, wymienione w załączniku I.

2. Szczegółowe zasady udziału finansowego Wspólnoty w siódmym programie ramowym są określone w załączniku II.

*Artykuł 4***Ochrona interesów finansowych Wspólnot**

W odniesieniu do działań Wspólnoty finansowanych na podstawie niniejszej decyzji rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 i (Euratom, WE) nr 2185/96 stosuje się do wszelkich naruszeń przepisów prawa wspólnotowego, w tym naruszenia zobowiązań umownych ustanowionych na podstawie siódmego programu ramowego, wynikających z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które ma lub mogłoby mieć negatywny wpływ na budżet ogólny Unii Europejskiej lub budżety przez nią zarządzane, poprzez nieuzasadnioną pozycję wydatków.

*Artykuł 5***Podstawowe zasady etyczne**

Wszelka działalność badawcza prowadzona w ramach siódmego programu ramowego jest prowadzona zgodnie z podstawowymi zasadami etycznymi.

*Artykuł 6***Monitorowanie, ocena i przegląd**

1. Komisja w sposób ciągły i systematyczny monitoruje wdrażanie siódmego programu ramowego i jego programów szczegółowych i regularnie składa sprawozdania na temat wyników monitorowania oraz upowszechnia te wyniki.

2. Nie później niż w 2010 r. Komisja przeprowadza, z pomocą zewnętrznych ekspertów, opartą na danych, śródkresową ocenę siódmego programu ramowego oraz jego programów szczegółowych, bazując na ocenie *ex post* szóstego programu ramowego. Ocena ta będzie dotyczyć jakości prowadzonej działalności badawczej, jak również jakości wdrażania i zarządzania oraz postępów w realizacji wyznaczonych celów.

3. Po zakończeniu siódmego programu ramowego Komisja spowoduje przeprowadzenie przez niezależnych ekspertów oceny zewnętrznej dotyczącej jego uzasadnienia, wdrażania oraz osiągnięć.

Komisja przekazuje wnioski z tej oceny, wraz z uwagami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

*Artykuł 7***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, 18 grudnia 2006 r.

W imieniu Rady
J.-E. ENESTAM
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

CELE NAUKOWE I TECHNOLOGICZNE, TEMATY I DZIAŁANIA

WPROWADZENIE

Siódmy program ramowy badań Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej jest podzielony na dwie części odpowiadające działaniom „pośrednim” w dziedzinie badań nad energią syntezy jądrowej, rozszczepieniem jądrowym i ochroną przed promieniowaniem oraz działaniom „bezpośrednim” w zakresie badań prowadzonych przez WBC.

I.A. BADANIA NAD ENERGIĄ SYNTEZY JĄDROWEJ

Cel

Opracowanie podstaw naukowych dla budowy prototypowych reaktorów dla bezpiecznych, trwałych, przyjaznych dla środowiska i ekonomicznie opłacalnych elektrowni oraz budowa ITER jako najważniejszy krok w tym kierunku.

Uzasadnienie

Zaopatrzenie Europy w energię jest źródłem poważnych problemów w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Należy w szczególności podjąć środki, które sprostają problemom dotyczącym bezpieczeństwa dostaw, zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałając jednocześnie zagrożeniom dla przyszłego wzrostu gospodarczego.

Oprócz starań, które UE czyni w dziedzinie badań nad odnawialną energią, synteza jądrowa może za kilkadziesiąt lat — po wprowadzeniu na rynek komercyjnych reaktorów termojądrowych — w znacznym stopniu przyczynić się do urzeczywistnienia trwałych i pewnych dostaw energii w UE. Jej pomyślny rozwój zapewniłby źródło bezpiecznej, trwałej i przyjaznej dla środowiska energii. Długookresowym celem europejskich badań nad syntezą jądrową łączącym wszystkie działania państw członkowskich i stowarzyszonych państw trzecich w tej dziedzinie jest wspólne stworzenie, za około trzydzieści lub trzydzieści pięć lat oraz w zależności od postępu technicznego i naukowego, prototypowych reaktorów dla elektrowni, które spełnią te wymagania i będą ekonomicznie opłacalne.

Strategia na rzecz osiągnięcia długookresowego celu zakłada, jako priorytet, budowę ITER (urządzenia eksperymentalnego o dużym znaczeniu, dzięki któremu zostanie udowodniona naukowa i techniczna wykonalność produkcji energii dzięki syntezie jądrowej), a następnie budowę DEMO, czyli „demonstracyjnej” elektrowni termojądrowej. Strategii tej będzie towarzyszyć dynamiczny program wspierania działań B+R na rzecz ITER i na rzecz rozwoju materiałów, technologii i fizyki syntezy jądrowej niezbędnych do budowy DEMO. Będzie to możliwe przy udziale przedsiębiorstw europejskich, zrzeszeń na rzecz syntezy jądrowej i państw trzecich, w szczególności stron porozumienia w sprawie ITER.

Działania

1. Realizacja ITER

Prace te obejmują działania związane ze wspólną realizacją ITER (jako międzynarodowej infrastruktury badawczej), w szczególności przygotowanie lokalizacji, powołanie organizacji ITER i wspólnego europejskiego przedsiębiorstwa ITER, zarządzanie i rekrutację personelu, ogólne wsparcie techniczne i administracyjne, budowę urządzeń i instalacji oraz wsparcie dla projektu w trakcie budowy.

2. B+R na rzecz przygotowania funkcjonowania ITER

Ukierunkowany program w zakresie fizyki i technologii będzie wykorzystywał istotne urządzenia i zasoby w programie syntezy jądrowej, tj. JET, i inne urządzenia wykorzystujące pułapki magnetyczne, istniejące lub w budowie (tokamaki, stellaratory, układy skurczu plazmy z odwróconym polem magnetycznym — *Reversed Field Pinch*). Oceniać on będzie podstawowe technologie ITER, skonsoliduje decyzje w sprawie projektu ITER i przygotowuje funkcjonowanie ITER poprzez działania doświadczalne i teoretyczne.

3. Działania technologiczne na rzecz przygotowania DEMO

Działania te obejmują dynamiczny rozwój materiałów syntezy jądrowej i kluczowych technologii syntezy jądrowej, w tym blanketów, oraz powołanie specjalnego zespołu odpowiedzialnego za przygotowanie budowy urządzenia IFMIF (*International Fusion Materials Irradiation Facility*) kwalifikującego materiały do DEMO. Obejmą one badanie i modelowanie materiałów pod działaniem napromieniowania, prace studyjne nad koncepcyjnym projektem DEMO oraz prace studyjne nad bezpieczeństwem oraz środowiskowymi i społeczno-gospodarczymi aspektami energii syntezy jądrowej.

4. Działania B+R w dłuższym okresie

Działania te będą dotyczyć dalszego rozwoju ulepszonych koncepcji systemów magnetycznego zamknięcia o potencjalnych korzyściach dla elektrowni termojądrowych (koncentrując się na zakończeniu budowy urządzenia Stellarator W7-X), a także teorii i modelowania mających na celu całościowe zrozumienie zachowania plazm syntezy jądrowej i koordynację cywilnych działań badawczych państw członkowskich w dziedzinie zamknięcia bezwładnościowego w kontekście działania dotyczącego podtrzymywania kontaktów.

5. Zasoby ludzkie, edukacja i szkolenie

Ze względu na natychmiastowe i średniookresowe potrzeby ITER, a także w perspektywie dalszego rozwoju syntezy jądrowej, dostępne będą inicjatywy na rzecz zapewnienia odpowiednich zasobów ludzkich pod względem liczby, zakresu kompetencji oraz wysokiego poziomu wyszkolenia i doświadczenia, w szczególności w odniesieniu do fizyki i inżynierii syntezy jądrowej.

6. Infrastruktury

Budowa międzynarodowego projektu ITER w dziedzinie badań nad energią syntezy jądrowej będzie stanowić element nowych infrastruktur badawczych o ważnym wymiarze europejskim.

7. Procesy transferu technologii

ITER wymagać będzie nowych i bardziej elastycznych struktur organizacyjnych, tak by umożliwić szybkie przekazywanie innowacji i postępu technicznego uzyskiwanych dzięki ITER na potrzeby przemysłu, umożliwiając tym samym sprostanie wyzwaniu polegającemu na zapewnieniu wysokiej konkurencyjności europejskiego przemysłu.

I.B ROZSZCZEPIENIE JĄDROWE I OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM

Cel

Stworzenie solidnych podstaw naukowych i technicznych w celu przyspieszenia praktycznych postępów w dziedzinie bezpieczniejszego gospodarowania długotrwałymi odpadami promieniotwórczymi, zwłaszcza poprawa wyników w zakresie bezpieczeństwa, wydajności zasobów i efektywności energii jądrowej pod względem kosztów oraz zapewnienie solidnego i społecznie akceptowanego systemu ochrony człowieka i środowiska przed skutkami promieniowania jonizującego.

Uzasadnienie

Jedna trzecia całej energii elektrycznej zużywanej w UE pochodzi obecnie z energii jądrowej, która jako najważniejsze źródło energii elektrycznej wytwarzanej przy obciążeniu podstawowym bez emisji dwutlenku węgla podczas działania elektrowni jądrowej stanowi istotny element debaty na temat sposobów walki ze zmianami klimatu i ograniczania zależności Europy od energii importowanej. Sektor jądrowy w Europie jako całość charakteryzuje się użyciem nowoczesnych technologii i zapewnia miejsca pracy kilkuset tysiącom wysoko wykwalifikowanych pracowników. Bardziej zaawansowana technologia jądrowa mogłaby pozwolić na znaczną poprawę wydajności i wykorzystania zasobów, zapewniając jednocześnie jeszcze wyższe normy bezpieczeństwa i produkując mniejszą ilość odpadów niż obecne techniki.

Istnieją jednakże duże obawy dotyczące dalszego wykorzystania tego źródła energii w UE. Wciąż potrzebne są wysiłki na rzecz zapewnienia ciągłości dotychczasowych doskonałych wyników Wspólnoty w zakresie bezpieczeństwa, a poprawa ochrony przed promieniowaniem nadal stanowi zadanie priorytetowe. Kwestiami kluczowymi są bezpieczeństwo działania reaktorów i gospodarka długotrwałymi odpadami, które to kwestie były przedmiotem ciągłych prac na poziomie technicznym, chociaż należy również uwzględnić czynniki natury politycznej i społecznej. We wszystkich zastosowaniach promieniowania w przemyśle, podobnie jak w medycynie, nadrzędną zasadą jest ochrona człowieka i środowiska. Wszystkimi objętymi tym działaniem dziedzinami kieruje nadrzędny cel, jakim jest zapewnienie wysokich poziomów bezpieczeństwa. Podobnie istnieją jasno sprecyzowane potrzeby w sektorze nauk jądrowych i inżynierii jądrowej dotyczące dostępności infrastruktur badawczych i wiedzy specjalistycznej. Ponadto poszczególne obszary techniczne są powiązane kluczowymi tematami przekrojowymi, takimi jak jądrowy cykl paliwowy, chemia aktywności, analiza ryzyka i ocena bezpieczeństwa, a nawet kwestie dotyczące społeczeństwa i rządów.

Konieczne jest także przeprowadzenie badań w celu określenia nowych możliwości naukowych i technologicznych oraz sprostania w sposób elastyczny nowym potrzebom polityk, które pojawią się podczas trwania siódmego programu ramowego.

Działania

1. Gospodarka odpadami promieniotwórczymi

Działania badawcze i rozwojowe ukierunkowane na wdrożenia, dotyczące wszystkich pozostałych kluczowych aspektów składowania w głębokich warstwach geologicznych wypalonego paliwa jądrowego i długotrwałych odpadów promieniotwórczych i, w stosownych przypadkach, demonstracja w dziedzinie technologii i bezpieczeństwa oraz zapoczątkowanie wspólnego europejskiego podejścia do głównych zagadnień związanych z gospodarką odpadami i ich usuwaniem. Badania nad podziałem i transmutacją lub inne koncepcje mające na celu redukcję ilości odpadów przeznaczonych do usunięcia lub zagrożeń z nimi związanych.

2. Systemy reaktorów

Badania, których celem jest podtrzymanie stałego bezpiecznego działania wszystkich istotnych rodzajów istniejących systemów reaktorów (w tym urządzeń cyklu paliwowego), uwzględniając nowe wyzwania, takie jak przedłużenie cyklu życia i rozwój nowych zaawansowanych metodologii oceny bezpieczeństwa (zarówno czynnika technicznego, jak i ludzkiego), także w przypadku poważnych awarii, oraz ocena potencjału, bezpieczeństwa i kwestii związanych z gospodarką odpadami przyszłych systemów reaktorów w krótkim i średnim okresie, co pozwoli na zachowanie już istniejących w UE wysokich norm bezpieczeństwa oraz na znaczną poprawę długofalowej gospodarki odpadami promieniotwórczymi.

3. Ochrona przed promieniowaniem

Badania, w szczególności nad ryzykiem związanym z niskimi dawkami promieniowania, zastosowaniami w medycynie i postępowaniem w przypadku awarii, mające na celu stworzenie podstaw naukowych dla solidnego, wyważonego i społecznie akceptowanego systemu ochrony, który niesłusznie nie ograniczy korzystnego i powszechnego użycia promieniowania w medycynie i przemyśle. Badania mające na celu ograniczenie skutków terroryzmu jądrowego i radiologicznego oraz nielegalnego użycia materiału jądrowego.

4. Infrastruktury

Wspieranie dostępności infrastruktur badawczych, takich jak urządzenia do testowania materiału, podziemne laboratoria badawcze, urządzenia radiobiologiczne i banki tkanek, oraz współpracy między tymi infrastrukturami, co jest konieczne w celu utrzymania wysokiego poziomu osiągnięć technicznych, innowacji i bezpieczeństwa w sektorze jądrowym w Europie.

5. Zasoby ludzkie, mobilność i szkolenie

Wspieranie utrzymania i dalszego rozwoju kompetencji naukowych i potencjału ludzkiego (np. poprzez wspólną działalność szkoleniową) w celu zagwarantowania w dłuższym okresie odpowiednio wykwalifikowanych naukowców, inżynierów i pracowników w sektorze jądrowym.

II. DZIAŁANIA WSPÓLNEGO CENTRUM BADAWCZEGO (WCB) W ZAKRESIE BADAŃ JĄDROWYCH

Cel

Zapewnienie ukierunkowanego na użytkownika, naukowego i technicznego wsparcia w procesie kształtowania wspólnotowej polityki w dziedzinie energii jądrowej poprzez wspieranie realizacji i monitorowania istniejących polityk oraz elastyczne reagowanie na nowe potrzeby polityczne.

Uzasadnienie

WCB wspiera cele europejskiej strategii na rzecz dostaw energii, w szczególności w osiągnięciu celów z Kioto. Wspólnota posiada uznane kompetencje w wielu aspektach technologii jądrowej, a opinia ta oparta jest na solidnej podstawie dotychczasowych sukcesów odniesionych w tej dziedzinie. Przydatność WCB we wsparciu dla polityk wspólnotowych i jego udział w nowych tendencjach w zakresie badań jądrowych opierają się na jego kompetencji naukowej i integracji z międzynarodowym środowiskiem naukowym oraz na współpracy z innymi ośrodkami badawczymi, jak również na upowszechnianiu wiedzy. WCB posiada kompetentnych pracowników i nowoczesne obiekty do prowadzenia uznanych prac naukowo-technicznych mających na celu utrzymanie europejskich badań w czołówce dzięki wysokiej jakości pracy naukowej i technicznej. WCB wspiera politykę Wspólnoty w utrzymaniu na przyszłość podstawowych umiejętności i wiedzy specjalistycznej, udostępniając posiadaną infrastrukturę innym naukowcom oraz szkoląc młodych naukowców i promując ich mobilność, przyczyniając się tym samym do podtrzymania w Europie know-how w dziedzinie techniki jądrowej. Nowe zapotrzebowanie pojawiło się w szczególności w politykach związanych ze stosunkami zewnętrznymi i bezpieczeństwem. W tych przypadkach potrzebne są wewnętrzne i bezpieczne informacje, analizy i systemy, które nie zawsze są dostępne na rynku.

Celem działań WCB w dziedzinie jądrowej jest spełnienie wymogów B+R na rzecz wsparcia Komisji i państw członkowskich. Celem niniejszego programu jest tworzenie i gromadzenie wiedzy oraz wkład do debaty na temat produkcji energii jądrowej, jej bezpieczeństwa i niezawodności, trwałego charakteru i kontroli, zagrożeń i wyzwań, w tym oceny innowacyjnych i przyszłych systemów.

Działania

Działania WCB będą skoncentrowane na:

- 1) gospodarce odpadami jądrowymi i ich oddziaływaniu na środowisko w celu zrozumienia jądrowych procesów paliwowych, począwszy od produkcji energii aż po usuwanie odpadów, oraz opracowanie skutecznych rozwiązań w gospodarce wysokoaktywnymi odpadami jądrowymi na podstawie dwóch głównych opcji (usuwanie bezpośrednio lub podział i transmutacja). Rozwijane będą również działania na rzecz poszerzenia wiedzy i udoskonalenia procesu przetwarzania lub kondycjonowania długotrwałych odpadów oraz podstawowe badania nad aktywnościami;

- 2) bezpieczeństwie jądrowym w realizacji badań nad istniejącymi, jak również nowymi cyklami paliwowymi oraz bezpieczeństwem reaktorów, zarówno typu zachodniego, jak i rosyjskiego, oraz nowymi projektami reaktorów. Dodatkowo WCB będzie uczestnikiem i koordynatorem europejskiego wkładu do międzynarodowego forum „Generacja IV” — inicjatywy B+R, w którą zaangażowane są najlepsze światowe organizacje badawcze. WCB integruje europejskie badania w tej dziedzinie oraz zapewnia, by europejski wkład do prac forum miał istotne znaczenie pod względem jakości. WCB będzie wносиło wkład wyłącznie do tych obszarów badań, które mogą poprawić bezpieczeństwo i ochronę w innowacyjnych cyklach paliwa jądrowego, a w szczególności klasyfikację, badanie i analizę nowych paliw; wyznaczanie celów w zakresie bezpieczeństwa i jakości, wymogów bezpieczeństwa oraz zaawansowanych metod oceny systemów;
- 3) bezpieczeństwie fizycznym elektrowni jądrowych, we wspieraniu realizacji zobowiązań Wspólnoty, w szczególności kontroli obiektów cyklu paliwowego, ze szczególnym naciskiem na fazę końcową cyklu paliwowego, monitorowaniu radioaktywności w środowisku lub wdrażaniu dodatkowego protokołu i zintegrowanych zabezpieczeń oraz zapobieganiu nielegalnemu użyciu materiałów jądrowych i promieniotwórczych związanemu z nielegalnym handlem takimi materiałami.

Ponadto WCB ułatwi debatę opartą na faktach oraz także proces podejmowania decyzji w sprawie odpowiedniego różnicowania źródeł energii, tak aby zaspokoić potrzeby energetyczne Europy (w tym w sprawie odnawialnych źródeł energii i energii jądrowej).

ZAŁĄCZNIK II

SYSTEMY FINANSOWANIA

Z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa ustanowionych w celu wdrażania siódmego programu ramowego, Wspólnota będzie wspierać działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego, w tym działania demonstracyjne, w ramach programów szczegółowych, poprzez różne systemy finansowania. Systemy te, osobno lub w połączeniu, będą wykorzystywane do finansowania różnych kategorii działań realizowanych przez siódmy program ramowy.

1. SYSTEMY FINANSOWANIA W DZIEDZINIE ENERGII SYNTEZY JĄDROWEJ

Szczególny charakter działań w dziedzinie badań nad energią syntezy jądrowej wymaga wdrożenia specjalnych ustaleń. Wsparcie finansowe zostanie przyznane działaniom prowadzonym na podstawie procedur określonych w:

- 1.1. umowach stowarzyszeniowych między Komisją a państwami członkowskimi lub w pełni stowarzyszonymi krajami trzecimi lub podmiotami ustanowionymi w państwach członkowskich lub w pełni stowarzyszonych krajach trzecich, przewidujących wykonanie części programu badawczego Wspólnoty w dziedzinie energii syntezy jądrowej, zgodnie z art. 10 Traktatu;
- 1.2. Europejskim porozumieniu w sprawie rozwoju syntezy jądrowej (EFDA), wielostronnym porozumieniu zawartym między Komisją a organizacjami w państwach członkowskich i krajach stowarzyszonych lub organizacjami działającymi w ich imieniu, przewidującym m.in. ramy dla dalszych badań nad technologią syntezy jądrowej w stowarzyszonych organizacjach i w przemyśle, wykorzystanie urządzeń JET i europejski wkład w międzynarodową współpracę;
- 1.3. wspólnym europejskim przedsiębiorstwie na rzecz realizacji ITER, opartym na art. 45-51 Traktatu;
- 1.4. umowach międzynarodowych między Euratomem a państwami trzecimi obejmujących działania badawczo-rozwojowe w dziedzinie energii syntezy jądrowej, w szczególności w umowie ITER;
- 1.5. każdej innej umowie wielostronnej zawartej między Wspólnotą a organizacjami stowarzyszonymi, w szczególności w porozumieniu w sprawie mobilności pracowników;
- 1.6. działaniach z podziałem kosztów, w celu promowania i przyczyniania się do badań nad energią syntezy jądrowej we współpracy z organami państw członkowskich lub krajów stowarzyszonych z siódmym programem ramowym, które nie są związane umowami stowarzyszeniowymi.

Oprócz wspomnianych działań można będzie podejmować działania w celu promowania i rozwijania zasobów ludzkich, proponować stypendia, realizować inicjatywy w zakresie zintegrowanej infrastruktury, jak również szczegółowe działania wspierające zwłaszcza w celu koordynacji badań nad energią syntezy jądrowej, podejmowania prac studyjnych na rzecz wsparcia tych działań oraz wspierania publikacji, wymiany informacji, oraz szkolenia w celu promowania transferu technologii.

2. SYSTEMY FINANSOWANIA W INNYCH DZIEDZINACH

Działania w ramach siódmego programu ramowego w dziedzinach innych niż energia syntezy jądrowej będą finansowane poprzez różne systemy finansowania. Systemy te będą wykorzystywane, osobno lub w połączeniu, do finansowania różnych kategorii działań realizowanych przez siódmy program ramowy.

Decyzje dotyczące programów szczegółowych, programy prac i zaproszenia do składania wniosków będą określać, w odpowiednich przypadkach:

- rodzaj(-e) systemu(-ów) wykorzystywanego(-ych) do finansowania różnych kategorii działań;
- kategorie uczestników (takie jak organizacje badawcze, wyższe uczelnie, przemysł, organy publiczne), które mogą z nich korzystać;
- rodzaje działań (badania, rozwój, demonstracje, szkolenia, upowszechnianie, transfer wiedzy i inne działania pokrewne), które mogą być finansowane w ramach każdego z tych systemów.

W przypadku gdy możliwe jest wykorzystanie różnych systemów finansowania, programy prac mogą określać, jaki system finansowania należy stosować do tematu, którego dotyczy zaproszenie do składania wniosków.

Istnieją następujące systemy finansowania:

- a) Systemy wspierające działania, które są wdrażane przede wszystkim na podstawie zaproszeń do składania wniosków:

1. Projekty realizowane w ramach współpracy

Wsparcie dla projektów badawczych prowadzonych przez konsorcja z uczestnikami z różnych państw, mających na celu stworzenie nowej wiedzy, nowych technologii, produktów lub wspólnych zasobów przeznaczonych na badania. Rozmiar, zakres i wewnętrzna organizacja projektów mogą być różne w zależności od dziedziny i tematu. Projekty mogą przyjąć postać ukierunkowanych działań badawczych na małą lub średnią skalę lub projektów integrujących o większych rozmiarach, które do osiągnięcia określonego celu wymagają mobilizacji znacznych zasobów.

2. Sieci doskonałości

Wsparcie wspólnych programów badawczych, wdrażanych przez wiele organizacji badawczych łączących swoje działania w danej dziedzinie, prowadzonych przez zespoły badawcze w ramach współpracy w dłuższym okresie. Wdrażanie tych wspólnych programów badawczych będzie wymagało formalnego zobowiązania ze strony organizacji łączących część swoich zasobów i działań.

3. Działania koordynacyjne i wspierające

Wsparcie dla działań mających na celu koordynację i wspomaganie badań (tworzenie sieci, wymiany, prace studyjne, konferencje itd.). Działania te mogą także być wdrażane w inny sposób niż poprzez zaproszenia do składania wniosków.

4. Działania na rzecz promocji i rozwoju zasobów ludzkich i mobilności

Wsparcie na rzecz kształcenia i rozwoju kariery naukowców.

b) W celu wspierania działań wdrażanych na podstawie decyzji Rady przyjmowanych na wnioski Komisji, Wspólnota zapewni wsparcie finansowe inicjatywom finansowanym z wielu źródeł i prowadzonym na szeroką skalę za pomocą następujących wkładów:

- wkładu finansowego na rzecz wdrażania wspólnych przedsięwzięć prowadzonych na podstawie procedur i postanowień określonych w art. 45–51 Traktatu;
- wkładu finansowego na rzecz rozwoju nowych infrastruktur o znaczeniu ogólnoeuropejskim.

Wspólnota będzie wdrażać systemy finansowania zgodnie z przepisami rozporządzenia, które zostanie przyjęte, w celu określenia zasad uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i wyższych uczelni, z odpowiednimi instrumentami pomocy państwa, w szczególności wspólnotowymi ramami pomocy państwa na rzecz badań i rozwoju, jak również międzynarodowymi zasadami obowiązującymi w tym obszarze. W ramach tych międzynarodowych zasad konieczne będzie indywidualne dostosowanie rozmiaru i formy udziału finansowego, w szczególności jeżeli dostępne będzie finansowanie z innych źródeł publicznych, w tym z innych wspólnotowych źródeł finansowania, takich jak Europejski Bank Inwestycyjny (EBI).

W przypadku uczestników działań pośrednich mających siedzibę w regionach mniej rozwiniętych (regiony konwergencji i regiony najbardziej oddalone⁽¹⁾), zgromadzone zostaną, w miarę możliwości i potrzeb, środki uzupełniające z funduszy strukturalnych.

3. DZIAŁANIA BEZPOŚREDNIE — WSPÓLNE CENTRUM BADAWCZE

Wspólnota podejmie działania wdrażane przez WCB, określone jako działania bezpośrednie.

⁽¹⁾ Regiony konwergencji są zdefiniowane w art. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 25). Obejmują one regiony kwalifikujące się do finansowania z funduszy strukturalnych w ramach celu „Konwergencja”, regiony kwalifikujące się do finansowania z Funduszu Spójności.